การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน

นางสาวพรพิมล พาราษฎร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย
The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

AN ANALYSIS OF THE CONSEQUENCES OF STUDENT–CENTERED INSTRUCTION PROCESSES ON STUDENTS' RESPONSES

Miss Pornpimon Parad

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน
โดย	นางสาวพรพิมล พาราษฎร์
สาขาวิชา	วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์)

พรพิมล พาราษฎร์ : การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน. (AN ANALYSIS OF THE CONSEQUENCES OF STUDENT–CENTERED INSTRUCTION PROCESSES ON STUDENTS' RESPONSES) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา, 116 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. สช. และ กทม. ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 592 คน เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติเชิงบรรยายและการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน พบว่าขนาดของโรงเรียนและสังกัดของโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน โดยที่รูปแบบของปฏิสัมพันธ์เป็นแบบไร้อันดับในลักษณะที่นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ.และกทม.มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านที่ดีในทุกขนาดของโรงเรียน ในขณะที่สังกัดสช. จะมีตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านดี เมื่อเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ.และกทม. ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

ภาควิชา วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

ปีการศึกษา 2555 .....

53838355627 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY
KEYWORDS : STUDENT–CENTERED INSTRUCTION PROCESSES / STUDENTS' RESPONSES

PORNPINON PARAD : AN ANALYSIS OF THE CONSEQUENCES OF STUDENT–CENTERED INSTRUCTION PROCESSES ON STUDENTS' RESPONSES.
ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRIPAARN SUWANMONKHA, Ph.D., 116 pp.

The objectives of this research were: 1) to analyze the consequences of student-centered instruction processes on students' responses, and 2) to compare the consequences of student-centered instruction process of the students in the schools that have different sizes and institutions. Samples were 592 of secondary students in Bangkok Metropolitan Region. Descriptive statistics, and MANOVA were used to analyzed the data.

The research finding were as follow : 1) The consequences of student-centered instruction processes on students' responses were at a good level in teachers' rolls, students' responses, students' satisfaction to teachers' rolls and students' satisfaction to students' rolls. 2) The interaction effects between the school sizes and institutes on teachers' rolls, students' responses, students' satisfaction to teachers' rolls and students' satisfaction to students' rolls were significant at the .05 level. The pattern of the interactions were disordinal interactions.

Department : Educational Research and Psychology Student's Signature .....
Field of Study : Educational Research Methodology Advisor's Signature .....
Academic Year : 2012

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตา ความรัก ความร่วมมือและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคลากรหลายท่านในการให้ทั้งความรู้และกำลังใจที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยครั้งนี้จนเป็นมหาบัณฑิต

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดี คอยดูแลให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา อีกทั้งยังทุ่มเทเวลาอันมีค่าในการตรวจทาน แก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงงานวิจัยเล่มนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์ ในความเมตตาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นอกจากนี้ขอกราบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขเครื่องมือ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ ศรีประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ อาจารย์ยินดี ดวงยี่หวา และอาจารย์พรรณวดี ยืนยงค์นาน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าตรวจแก้ไขเครื่องมือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี อีกทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษาทุกท่าน ตลอดจนเพื่อนร่วมสถาบันการศึกษาและเพื่อนที่ทำงาน ผู้เป็นกัลยาณมิตรคอยช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อบุญชอบ พาราษฎร์ คุณแม่สุภาพ พาราษฎร์ และครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาที่ดีในครั้งนี้แก่ผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ คำปรึกษา และกำลังใจที่ทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จเป็นมหาบัณฑิตในวันนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ฌ

สารบัญภาพ ..... ฐ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3

1.3 ขอบเขตของการวิจัย 3

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 4

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7

2.2 แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบ และตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8

2.3 หลักการและขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 13

2.4 ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 16

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 20

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย 22

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 23

3.1 ประชากรและตัวอย่าง 23

3.2 การเลือกตัวอย่าง 23

3.3 การสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ 26

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 41

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล 42

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 43
4.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง 43
4.2 ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน 46
4.3 ผลการเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนระหว่างขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน 55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 67
5.1 สรุปผลการวิจัย 68
5.2 อภิปรายผล 69
5.3 ข้อเสนอแนะ 71
รายการอ้างอิง 74
ภาคผนวก 80
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย 81
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 83
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย 86
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 88
ภาคผนวก จ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน 97
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 116

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

3.1 โรงเรียนที่มีขนาดและระดับคุณภาพต่างกันที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 25

3.2 อัตราการตอบแบบสอบถามกลับคืนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดและขนาดของโรงเรียน 25

3.3 เกณฑ์การพิจารณา ประเมินผล และการแปลผลผลการเรียนเฉลี่ย 26

3.4 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน 27

3.5 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 27

3.6 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ 28

3.7 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ 28

3.8 เกณฑ์การพิจารณาและระดับคุณภาพสำหรับใช้ประเมินการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน 29

3.9 ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ด้านนักเรียน 30

3.10 ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ด้านครู 31

3.11 โครงสร้างเนื้อหาในแบบสอบถามที่ใช้วัดผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน 32

ตารางที่ หน้า

3.12 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน 34
3.13 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 36
3.14 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ 37
3.15 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ 39
3.16 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม 41
4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับคุณภาพ 44
4.2 ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 46
4.3 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองของนักเรียนต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 47
4.4 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน 49
4.5 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 51
4.6 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ 53
4.7 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ 55
4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามที่ศึกษา 56

ตารางที่ หน้า

4.9 ผลการตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรตามที่ศึกษาระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน 56

4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบสนองของนักเรียนต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดและสังกัดของโรงเรียน 65

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 22

4.1 กราฟค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองนักเรียน (ก) พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ข) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ (ง) ของนักเรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่ต่างกัน 66

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered learning) เป็นวิธีที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ที่ต้องการให้นักเรียนเป็นคนเก่ง ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งลักษณะของนักเรียนตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้ามามีบทบาทในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

แม้ว่าแนวคิดตามปรัชญาแนวคอนสตรักติวิซึม (constructivism) จะเอื้อให้นักเรียนมีลักษณะเป็นไปตามความมุ่งหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการปฏิรูปการศึกษาก็ยังคงเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาโดยตลอด นับตั้งแต่เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษามา แต่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่ควรจะเป็น โดยสภาพปัญหาในการดำเนินงานส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ครูไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความร่วมมือ มีเวลาไม่เพียงพอ ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งขาดบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะในการนิเทศภายในโรงเรียน (พุทธชาต ทองกร, 2546) ซึ่งการจะไปสู่เป้าหมายดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการของฝ่ายบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการเรียนรู้ของนักเรียน (นวลจิตต์ เชาวกีรติพงษ์, เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัดเจน ไทยแท้, 2547)

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จในด้านการบริหารจัดการของฝ่ายบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูมีการทำการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งศึกษาถึงสภาพปัญหาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พุทธชาต ทองกร, 2546) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พูลพงศ์ สุขสว่าง, 2545) และศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (รัชดาภรณ์ สุราเลิศ, 2545) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่สะท้อนจากความรู้ ทัศนะคติ และพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ (พัชรี ขันอาสะวะ, 2544) ซึ่งจะทำให้ได้แนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนาให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญได้ตรงตามหลักการของการจัดการเรียนรู้นี้ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารได้นำไปใช้ในการบริหารจัดการต่อไปได้เป็นอย่างดี โดย

ส่วนใหญ่ทำการวิจัยศึกษากับครูที่อยู่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดต่างๆ แต่สำหรับปัจจัยด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ต้องมีการเปลี่ยนบทบาทของตนเองไปเช่นเดียวกับที่ครูต้องมีการเปลี่ยนบทบาทของครูนั้นยังไม่มีการศึกษามาก่อน ซึ่งการที่นักเรียนไม่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เช่นนี้มาก่อนย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และมีส่วนทำให้การจัดการเรียนรู้นี้ประสบความสำเร็จได้ยาก (Parisi, 2009)

เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ซึ่งจะทำให้ทราบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อพฤติกรรมของครูตามหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ถ้านักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดรับกับพฤติกรรมของครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่านักเรียนพร้อมรับการเปลี่ยนบทบาทของตนเองในการเรียนรู้ในทางหนึ่งด้วยเช่นกัน ซึ่งบทบาทของนักเรียนที่เปลี่ยนไปในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการในการค้นพบความรู้ ซึ่งต่างจากรูปแบบการสอนรูปแบบเดิมที่ครูจะเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนแต่ไม่ได้สอนวิธีการในการค้นพบความรู้ ที่นักเรียนจะสามารถนำไปใช้ในการหาความรู้ต่างๆต่อไปได้ (Gibbs, 1995 cited in O'Neill and McMahon, 2005 : online) บทบาทของนักเรียนจึงเปลี่ยนไปและเข้าไปมีบทบาทในขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนทำกิจกรรม ขั้นทำกิจกรรม และขั้นประเมินผล โดยที่ขั้นก่อนทำกิจกรรมนักเรียนจะมีบทบาทในการวางแผนการจัดกิจกรรม (ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2543 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2547) ขั้นทำกิจกรรมนักเรียนมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ วิเคราะห์สรุปความรู้ด้วยตนเองได้ (Ayele, Schippers and Ramos, 2007) และในขั้นประเมินผลนักเรียนต้องสามารถประเมินสิ่งที่ได้เรียนรู้ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองจนเป็นที่น่าพอใจ (ชนาธิป พรกุล, 2551; ทิศนา แขมมณี, 2551) ซึ่งในงานวิจัยนี้จะสะท้อนบทบาทของนักเรียนโดยยึดตามตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) ซึ่งสรุปได้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น (2) มีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น (3) สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และ (4) นำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ซึ่งในงานวิจัยนี้จะได้ศึกษาด้วยว่าหากพวกเขาต้องได้รับการสอนด้วยการสอนรูปแบบนี้พวกเขาจะแสดงบทบาทต่างๆ ได้ดีมากน้อยเพียงไร รวมถึงพวกเขามีความรู้สึกอย่างไรต่อการสอนของครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้และรู้สึกอย่างไรกับการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องแสดงบทบาทที่ต่างไปจากการเรียนรู้แบบเดิม

การมองย้อนจากผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อครูผู้ที่ยังไม่ได้นำการสอนรูปแบบนี้ไปใช้ ครูผู้ที่กำลังจะนำไปใช้ และครูผู้ที่ได้นำรูปแบบการสอนนี้มาใช้ และต่อฝ่ายบริหารที่เป็นฝ่ายกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ในรูปนโยบายให้กับครู ที่จะได้นำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีนักเรียนเป็นผู้รับผลของการปฏิบัตินั้น ในการนำไปวางแผน เตรียมการ และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ให้สัมฤทธิ์ผลอย่างดีที่สุด สนองต่อนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

คำถามวิจัย

1. ลักษณะของการตอบสนองต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนเป็นอย่างไร

2. การตอบสนองต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก กลาง และใหญ่มีความแตกต่างกันในลักษณะใด

3. การตอบสนองต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. สช. และกทม. มีความแตกต่างกันในลักษณะใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาการตอบสนองของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน 4 ประการ ได้แก่ (1) พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน (2) พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และ (4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของชนาธิป พรกุล (2551) เป็นหลัก และใช้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญตามตัวบ่งชี้ของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) ที่มีการแบ่งตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของการเรียนของนักเรียนและส่วนของการสอนของครู

2. การศึกษาในครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบการตอบสนองของนักเรียนต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดแตกต่างกัน โดยทำการศึกษาครอบคลุมทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อีกทั้งเป็นนักเรียนที่อยู่ในสังกัดของสำนักงานการศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากนักเรียนในระดับนี้อยู่ในช่วงที่มีนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และน่าจะผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบนี้มามาก จึงน่าจะให้สารสนเทศเกี่ยวกับการตอบสนองต่อกระบวนการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งช่วงชั้นดังกล่าวเป็นช่วงชั้นที่เนื้อหาสาระการเรียนรู้เหมาะแก่การที่ครูจะจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มาก ซึ่งสังกัดที่ศึกษาในครั้งนี้ครอบคลุมนักเรียนที่อยู่ในสังกัด 3 สังกัดนี้ คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระมี 2 ตัว คือ ขนาดและสังกัดของโรงเรียน เนื่องจากเป็นหน่วยของการรับนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปปฏิบัติ ซึ่งผลที่ได้จะสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการนำไปปฏิบัติของแต่ละหน่วยนั้น งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาตัวแปรอิสระขนาดและสังกัดของโรงเรียน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติจริง ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ที่สร้างขึ้นนั้นไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง

การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูและการเรียนรู้ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริง หรือผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน

พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนจะแสดงออกหรือตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและรักษาสมดุลของชีวิตให้อยู่ในสังคมนั้นได้อย่างสบายใจและมีความสุข

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของครูที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบวิธีการในการเรียนรู้ของนักเรียนตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขนาดของโรงเรียน ในงานวิจัยครั้งนี้มี 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก(จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน) และขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)

สังกัดของโรงเรียน หมายถึง หน่วยงานที่โรงเรียนสังกัดอยู่ ซึ่งในงานวิจัยนี้มี 3 สังกัด ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเรื่องการตอบสนองของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยบ่งชี้แนวโน้มของพฤติกรรมการสอนของครูและการเรียนรู้ของ

นักเรียนที่จะเป็นไปตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญในประเทศไทย ซึ่งครู ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในวงการศึกษาจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมการ วางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สัมฤทธิ์ผล เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษายิ่งขึ้นต่อไป

2. เครื่องมือวัดการตอบสนองของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถนำไปปรับใช้เพื่อวัดการตอบสนองของนักเรียนต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนต่างๆ เพื่อวางแผนและพัฒนากระบวนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เกิดผลดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากวัตถุประสงค์และการศึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้ **ตอนที่** 1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ **ตอนที่** 2 แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบ และตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ **ตอนที่** 3 หลักการและขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ **ตอนที่4** ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ **ตอนที่** 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **ตอนที่** 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Student- centered Instruction มีคำไทยที่ใช้เรียกหลายคำ เช่น การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยขอเลือกใช้คำว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student - centered Instruction)

มีผู้วิจัยและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้หลายท่าน โดยจะกล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในลักษณะที่คล้ายๆ กัน 4 ประเด็น คือ *ประเด็นแรก*การจัดการเรียนรู้แบบนี้เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติจัดกระทำ และสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยเป็นกระบวนการที่เน้นพื้นฐานความสามารถ และความแตกต่างของบุคคล มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาที่เรียน และเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน (ชนาธิป พรกุล, 2545, 2551; ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545; พุทธชาต ทองกร, 2546; รัชดาภรณ์ สุราเลิศ, 2546; สุธิมา เทียนงาม, 2546; Froyd and Simo : online ; Gibbs, 1992 อ้างถึงใน Lynch, 2010; Lea, Stephenson, and Troy, 2003) *ประเด็นที่สอง*บทบาทนักเรียนที่ต้องมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นทั้งทางกาย ทางสติปัญญา อารมณ์ และสังคม อีกทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำอย่างสูง (ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545; ทิศนา แขมมณี และคณะ, 2545; ทิศนา แขมมณี, 2551; พุทธชาต ทองกร, 2546; Lea et al., 2003; Marcy อ้างถึงใน วิไลวรรณ เส็งดอนไพร, 2550) และมีความสุขกับการเรียนรู้นั้น *ประเด็นที่สาม*บทบาทของครูที่ต้องเป็นผู้จัดการ วางแผน ชี้แนะ จัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน และอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน (ชนาธิป พรกุล, 2545;

ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545; ทิศนา แขมมณี, 2551; พุทธชาต ทองกร, 2546; รัชดาภรณ์ สุราเลิศ, 2546; สุธิมา เทียนงาม, 2546) ประเด็นที่สี่การประเมินผลที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง (สุธิมา เทียนงาม, 2546) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนมโนทัศน์ของการจัดการเรียนรู้จากที่ครูเป็นผู้มอบความรู้ให้นักเรียนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียน ส่วนนักเรียนนั้นเปลี่ยนจากผู้รับความรู้จากครูมาเป็นผู้ค้นหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Barr and Tagg, 1995 cited in Froyd and Simo, 2000 : online) และยังเป็นการพัฒนานักเรียนให้สามารถรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย (University of the science in Philadelphia อ้างถึงใน วิไลวรรณ เส็งดอนไพร, 2550)

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงจากการที่นักเรียนมีมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ในแต่ละกิจกรรมของการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ครูจัดให้ ดังนั้นบทบาทในการเรียนรู้ของนักเรียนจะมีค่อนข้างมากกว่าครู แต่ไม่ได้หมายความว่าครูจะลดบทบาทของตัวเองลงไปแต่ในทางกลับกันครูยิ่งมีต้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการเตรียมแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน พร้อมทั้งคอยแนะนำสิ่งต่างๆ ให้ขณะนักเรียนทำกิจกรรม โดยนักเรียนที่จะเรียนด้วยวิธีนี้ได้ควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง และเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความตื่นตัว

ตอนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบ และตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 แนวคิดของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชนาธิป พรกุล (2551) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าเป็นการจัดตามแนวทฤษฎีพุทธินิยม (Cognitive theories) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในสมอง เกิดจากกระบวนการจัดกระทำกับข้อมูล มีการบันทึกข้อมูล และดึงข้อมูลออกมาใช้ วิธีเรียนรู้มีผลต่อการจำ การลืม และการถ่ายโอน (transfer) ความรู้ แรงจูงใจระหว่างการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการชี้นำความสนใจ มีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดข้อมูล และส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน

ปัจจุบันแนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายว่ามีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเอง สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้งอกงามขึ้นได้เรื่อยๆ โดยอาศัยการพัฒนาโครงสร้างความรู้ภายในบุคคล และการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว โครงสร้างของความรู้

มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) ความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ (2) ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนได้รับเป็นข้อมูล ความรู้ ความรู้สึกและประสบการณ์ และ (3) กระบวนการทางสติปัญญา เป็นกระบวนการทางสมองที่นักเรียนใช้ทำความเข้าใจกับความรู้ใหม่ และใช้เชื่อมโยงปรับความรู้เดิมและความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน ดังนั้นครูที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงมีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ครูไม่จำเป็นต้องถ่ายทอดความรู้เนื้อหาสาระแบบเดิม

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง 4 ทฤษฎี ได้แก่ (1) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (behavioral theories) (2) ทฤษฎีปัญญานิยม (cognitive theories) (3) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (social learning theories) (4) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์ (constructivist theory) ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีนี้มองการเรียนรู้ในมุมมองเดียวกัน แต่มีจุดเน้นที่แตกต่างกันดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2543 อ้างถึง ในกฤษณา คิดดี, 2547)

1) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral theory) นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ได้แบ่งพฤติกรรมของมนุษย์ออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสิ่งเร้า (respondent behavior) เมื่อมีสิ่งเร้าพฤติกรรมตอบสนองก็จะเกิดขึ้นซึ่งสามารถจะสังเกตได้ (2) พฤติกรรมโอเปอแร้นต์ (operant behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลหรือสัตว์แสดงการตอบสนองออกมา (emitted) โดยปราศจากสิ่งเร้าที่แน่นอน และพฤติกรรมนี้มีผลต่อสิ่งแวดล้อม (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2533 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2546)

นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม(behaviorism)ที่มีชื่อเสียงในกลุ่มนี้ ได้แก่ ธอร์นไดค์ (E.L. Thondrike) พาฟโลฟ (Pavlov) กัททรี (E.R.Guthrie) และสกินเนอร์ (B.F.Skinner) ทฤษฎีนี้สนใจศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสังเกตได้จากภายนอก โดยเน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยมองว่าพฤติกรรมการเรียนรู้เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า และมีการให้แรงเสริมเป็นตัวช่วยเพิ่มโอกาส หรือความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ เกิดจากพลังกระตุ้นจากภายนอก ในรูปของการให้รางวัลและการลงโทษ ผู้เรียนมีบทบาทคอยรับ (passive) สิ่งเร้าและปฏิสัมพันธ์ ส่วนครูมีบทบาทในการควบคุมและกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่คาดหมายด้วยการให้รางวัลหรือลงโทษ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2546)

ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ (1) พฤติกรรมทุกอย่างเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้และสามารถจะสังเกตได้ (2) พฤติกรรมแต่ละชนิดเป็นผลรวมของ

การเรียนรู้ที่เป็นอิสระหลายอย่าง และ (3) การเสริมแรง (Reinforcement) ช่วยทำให้พฤติกรรมเกิดขึ้นได้

2) **ทฤษฎีการเรียนรู้แบบปัญญานิยม** (Cognitive theory) นักจิตวิทยาปัญญานิยม (Cognitivism) มีชื่อเสียงในกลุ่มนี้ได้แก่ นักจิตวิทยาชาวเยอรมันกลุ่มเกสตัลท์ (Gastalt Psychologist) เช่น โคท์เลอร์ (Kohler) คอฟคา (Koffka) แวร์ไธเมอร์ (Wertheimer) รวมทั้งนักจิตวิทยารุ่นใหม่ เช่น เพียเจท์ (Piaget) บรูนเนอร์ (Bruner) และกานเย (Gagne) ทฤษฎีนี้สนใจศึกษากระบวนการคิด และการใช้เหตุผลภายในตัวบุคคล โดยมองว่าการเรียนรู้เกิดจากการใช้สติปัญญาและเหตุผลของนักเรียน และเป็นผลมาจากการที่นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น สิ่งเร้าที่สำคัญคือสิ่งเร้าที่นักเรียนรับรู้ และการรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้ นักเรียนอาจจะเกิดการหยั่งรู้ในการแก้ปัญหาและแก้ปัญหาได้ทันทีโดยไม่ต้องเสริมแรง (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2533 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2546) ทฤษฎีแนวนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการพัฒนากลยุทธ์ของการรับข่าวสาร จัดเก็บข่าวสาร และการนำข่าวสารออกมาใช้ นักเรียนต้องตื่นตัว (active) ในการพัฒนากลยุทธ์ที่จะสร้างความเข้าใจอย่างมีความหมาย ส่วนครูถือเป็นผู้ร่วมกระบวนการพัฒนากลยุทธ์และการใช้กลยุทธ์อย่างมีความหมาย (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2533 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2546)

3) **ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม** (social learning theory) นักจิตวิทยาการเรียนรู้ทางสังคมที่มีชื่อเสียงในกลุ่มนี้ ได้แก่ แบนดูรา (Bandura) รอส (Ross) เม็นลอฟ (Menlove) ทฤษฎีนี้สนใจศึกษากระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยเน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและตัวนักเรียน โดยทฤษฎีนี้มองว่าการเรียนรู้เกิดจากการสังเกต การเลียนแบบจากตัวแบบ หรือการแสดงพฤติกรรมที่เหมือนตัวแบบ โดยมีแรงจูงใจว่าการเลียนแบบจะนำมาซึ่งผลประโยชน์สำหรับการเรียนรู้จากการสังเกต ประกอบด้วย 2 ขั้น คือ ขั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้ (acquisition) ซึ่งเป็นกระบวนการทางปัญญาและขั้นการกระทำหรือการแสดงออก (performance)

4) **ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์** (constructivist theory) นักจิตวิทยาการเรียนรู้ของ John Dewey ก่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เรียกว่าทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์ (constructivism) แนวคิดนี้เชื่อว่า ความรู้ไม่ได้มาจากการค้นพบจากภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม แต่เป็นความรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้นภายในจิต จากการทำความเข้าใจหรือให้ความหมายกับเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสารสนเทศ โดยอาศัยความรู้เดิม ความเชื่อ ทฤษฎี และความคาดหวังของตนในการแปลความหมาย เพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์นั้นๆ นักจิตวิทยาการเรียนรู้แนวคอนสตรัคติวิสท์ ที่มีชื่อเสียงในกลุ่มนี้ได้แก่ Dewey piaget Vygotsky และ Ausubel ทฤษฎี

คอนสตรัคติวิสท์ เน้นที่นักเรียนต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำความเข้าใจความรู้ใหม่ โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองที่สะสมมาเป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ Dewey (Lambert and Walker, 1995 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2546) เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นความพยายามเชิงสังคม เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (co-operative learning) ซึ่งเน้นความสำคัญของการสร้างความรู้โดยกลุ่มคน ในมุมมองของ Ausubel (1963) ได้เห็นด้วยกับแนวการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์ โดยตั้งทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (meaningful verbal learning) ขึ้นมีจุดเน้นว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนมีพื้นฐาน และนำมาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ ดังนั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่จะมีความหมายกับนักเรียน เมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่ ถ้านักเรียนเรียนในสิ่งที่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อนจะกลายเป็นการเรียนแบบท่องจำ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์ มีแนวคิดพื้นฐานดังนี้ (1) ความรู้เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นโดยนักเรียน (2) การเรียนรู้ใหม่สร้างบนฐานของการเรียนรู้ที่ผ่านมา (construct their own understanding) (3) การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) และ (4) การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริงสร้างเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (meaningful learning)

จากแนวคิดพื้นฐานทางด้านการเรียนรู้ พบว่าการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ***ประการแรก*** เป้าหมายของการเรียนรู้ (learning goals) โดยมีเป้าหมายของการเรียนรู้อยู่ในระดับสูงขึ้น ได้แก่ การใช้เหตุผล ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การเก็บงำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การคิดยืดหยุ่น และความสนใจในความคลุ่นคิดโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่แล้วเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ที่สูงขึ้นไป (Driscoll, 1994 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2546) ***ประการที่สอง*** เงื่อนไขสำหรับการเรียนรู้ (conditions of learning)ประกอบด้วย (1) การจัดสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนสำหรับกิจกรรมทางการเรียน ทัศนะของกลุ่มนักเรียนสร้างความรู้เองจากการเผชิญกับปัญหา ทั้งนี้สภาพการณ์หรือปัญหาที่สร้างขึ้นสำหรับการเรียนควรมีความสัมพันธ์กับนักเรียน (2) การจัดเตรียมเพื่อให้นักเรียนได้มีการทำงานร่วมกัน (3) การเตรียมเนื้อหาในการสอนให้สอดคล้องกัน (4) การให้ความสำคัญกับการสะท้อนความคิดของนักเรียน และ (5) การสอนเน้นความสำคัญที่ตัวนักเรียน (student-centered) ***ประการที่สาม*** วิธีสอน (methods of instruction) ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้พอสรุปได้ว่า (1) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการค้นหาและสำรวจด้วยตนเอง (2) การฝึกฝนทางปัญญา โดยถือว่าการที่นักเรียนสามารถเข้าร่วมในกิจกรรมที่แท้จริง ได้ลงมือกระทำจริงๆ ถือเป็นการฝึกฝนทางปัญญาทางหนึ่ง และ(3) การเรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน โดยการใช้คอมพิวเตอร์ Bubble Dialogue เป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาให้กับนักเรียน โดยนักเรียนสามารถสนทนาผ่านตัวละครใน

คอมพิวเตอร์ได้ รวมทั้งสามารถสร้างบทสนทนาได้ตามที่ตนเองต้องการอีกด้วย ทั้งนี้นักเรียนสามารถเปิดเผยต่อผู้อื่นได้ไม่สามารถเปิดเผยต่อผู้อื่นได้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์จะทำหน้าที่เป็นผู้แก้ไข สะท้อน และสนับสนุนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดพัฒนาการทางภาษา

2.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้จำแนกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ 4 กลุ่มรูปแบบตามกรอบความคิดของแนวการจัดการศึกษา คือ กลุ่มที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการ กลุ่มที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ประสบการณ์จริง กลุ่มที่ 3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และกลุ่มที่ 4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการ

ณัฐพล ชุมวรฐายี (2545) กล่าวถึงรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่ามี 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 Student-centered Class เป็นรูปแบบที่ครูเป็นผู้เตรียมเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ และสื่อทั้งหมด นักเรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีครูคอยกำกับดูแลกิจกรรมเป็นแบบกลุ่มหรือจับคู่ รูปแบบที่ 2 Learning-Based Teaching เป็นรูปแบบที่ครูกระตุ้นมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพื่อที่จะเรียนเองหรือจัดทำสื่อการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญของนักเรียนเป็นฐาน และรูปแบบที่ 3 Learner Independence or Self Directed Learning เป็นรูปแบบที่ผู้เรียนเป็นอิสระจากชั้นเรียน สามารถศึกษาค้นคว้าจากสื่อที่จัดไว้ในศูนย์การเรียนด้วยตนเอง แล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการ ตามความสนใจและตามศักยภาพของตนเอง โดยอาจศึกษาตามลำพังหรือจับคู่ปรึกษากับเพื่อน

จะเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญทั้ง 3 รูปแบบ ยังคงเน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่บทบาทของครูก็มีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันไปตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญข้างต้น นั่นคือการจะระบุว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ใดเป็นแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่นั้น จะพิจารณาจากการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวในการทำกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นส่วนใหญ่ในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ เพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยกระบวน/ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดไว้ให้อย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักการใดหลักการหนึ่งหรือหลายๆ หลักการ เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่รูปแบบนั้นๆ ได้กำหนดไว้ และครูควรเลือกแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ และการที่ครูจะมีบทบาทมากกว่านักเรียนในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้หมายความว่านักเรียนจะไม่เกิดการเรียนรู้ เพราะหากครูสามารถควบคุมกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ได้ดีอย่างเป็นระบบ นักเรียนก็จะ

สามารถเรียนรู้ได้ดีเช่นกัน ตัวอย่างเช่น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางตรงหรือ “Direct Instruction” เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านความรู้ และทักษะประกอบกัน โดยครูเป็นผู้ควบคุมกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยที่ครูจะมีบทบาทค่อนข้างมาก แต่การจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบก็สามารถช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี หรือการจัดการเรียนรู้รูปแบบ “Advance Organizer” ของออซูเบล (Ausubel) ซึ่งครูจะมีบทบาทในกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างมาก แต่การนำเสนอมโนทัศน์ที่ได้มีการวิเคราะห์และจัดเตรียมมาอย่างดีก็สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี (ทิศนา แขมมณี และคณะ, 2545)

2.4 ตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ณัฐพล ชุมวรฐายี (2545) ได้กล่าวถึงตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้ (1) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบทดลอง (Laboratory Method) (2) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Method) (3) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน (Learning Center) (4) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) (5) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มทำงาน (Committee Work Method) (6) วิธี การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) (7) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบหน่วย (Unit Teaching Method) (8) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย (Inductive Method) (9) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบนิรนัย (Deductive Method) (10) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาท (Role Playing) และ (11) วิธีการจัดการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method)

ตอนที่ 3 หลักการและขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักที่ครูต้องคำนึงถึงคือ ครูต้องเข้าใจว่านักเรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ครูจึงต้องจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้คิดและมีส่วนร่วมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เพื่อให้นักเรียนได้นำศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้อย่างเต็มความสามารถและได้พัฒนาศักยภาพอย่างสูงสุดต่อไป จนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งประสบการณ์ที่ครูจัดให้กับผู้เรียนต้องมีประโยชน์ มีความหมายให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งการวัดประเมินผลการเรียนรู้จำเป็นต้องมีวิธีการวัดที่หลากหลายเช่นกัน (พัชรี ขันอาสะวะ, 2544; ชนาธิป พรกุล, 2551; Lynch, 2010)

3.2 ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 7 ขั้นตอนตามหลักโมเดลซิปปาของชนาธิป พรกุล (2551) ซึ่งครูสามารถเลือกรูปแบบ วิธีสอน กิจกรรมใดก็ได้ที่สามารถทำให้ผู้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามองค์ประกอบทั้ง 5 อีกทั้งการจัดกิจกรรมก็สามารถจัดลำดับองค์ประกอบใดก่อนหลังได้เช่นกัน โดยแต่ละขั้นมีจุดประสงค์ดังนี้

1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การสนทนาซักถามให้ผู้เรียนบอกสิ่งที่เคยเรียนรู้ การให้นักเรียนแสดงประสบการณ์เดิม หรือการให้นักเรียนแสดงโครงสร้างความรู้หรือแผนภาพ (Graphic organization) เดิมของตน

2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การที่ผู้สอนจัดเตรียมเอกสาร สื่อต่างๆ หรือแนะนำแหล่งความรู้ต่างๆ ให้นักเรียน

3) ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เพื่อให้นักเรียนสร้างความหมายของข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ สรุปความเข้าใจแล้วเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การให้นักเรียนใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มหรือกระบวนการแก้ปัญหา สร้างความรู้ขึ้นมา

4) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เพื่ออาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ และขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การให้นักเรียนแต่ละคนแบ่งปันความรู้ความเข้าใจให้ผู้อื่นรับรู้ และให้กลุ่มช่วยกันตรวจสอบความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

5) ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญประกอบด้วยมโนทัศน์หลักและมโนทัศน์ย่อยของความรู้ทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่แล้วนำมารวบรวมเรียบเรียงให้ได้ใจความสาระสำคัญครบถ้วน สะดวกแก่การจดจำ ครูอาจให้นักเรียนจัดทำแผนภาพ (Graphic organizer) ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งในการจดจำข้อมูลได้ง่าย

6) ขั้นแสดงผลงาน เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเองด้วยการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การให้นักเรียนแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น จัดนิทรรศการ จัดการอภิปราย แสดงบทบาทสมมติ เขียนเรียงความ วาดภาพ แต่งคำประพันธ์ เป็นต้น และอาจมีการจัดประเมินผลงานโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม

7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจ และความชำนาญ

กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การที่ครูให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงวิธีใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในเรื่องต่างๆ ซึ่งเท่ากับส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ในระยะแรกครูอาจตั้งโจทย์สถานการณ์ต่างๆ แล้วให้นักเรียนนำความรู้ที่มีมาใช้ในสถานการณ์นั้น

จากหลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าทั้งครูและนักเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงจะสามารถบรรลุตามหลักการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ซึ่งบทบาทของครูและของนักเรียนในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

บาทบาทครู

ครูจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นมากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นครูเป็นสำคัญ เพราะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้นำศักยภาพที่ตนเองมีอยู่มาใช้และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ครูจึงมีบทบาทเป็นเสมือนผู้จัดการ (Management) ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีบทบาทในการจัดการดูแลในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้น คือ (1) ขั้นก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะมีบทบาทในการวางแผน เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ (ชนาธิป พรกุล, 2551; ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545) (2) ขั้นระหว่างทำกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะมีบทบาทในการจัดการให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม โดยเป็นผู้แบ่งกลุ่ม หรือจับคู่ หรือมอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่นักเรียนทุกคนตามความเหมาะสมและความสนใจ เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมก็ต้องคอยสนับสนุน เสริมแรง และกระตุ้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองให้เกิดการเรียนรู้และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงต่อไปในส่วนของงานที่ผู้สอนได้มอบหมายให้กับนักเรียนนั้น ครูจะเป็นผู้คอยติดตามตรวจสอบงานของนักเรียน โดยเฉพาะความถูกต้องทางวิชาการ และกระบวนการสังเกต บันทึก และประเมินผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) (3) ขั้นประเมินผล ครูจะต้องประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการสอนต่อไป หรือตัดสินคุณภาพของนักเรียน (ชนาธิป พรกุล, 2551) และต้องหมั่นปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีแนวคิดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ (ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545)

บทบาทนักเรียน

บทบาทของนักเรียนจะแตกต่างกันไปตามรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หากแบ่งตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งเป็น 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นทำกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นประเมิน นั้นจะเห็นว่านักเรียนมีบทบาทในขั้นต่างๆ ดังนี้คือ *ขั้นที่หนึ่ง*ขั้นก่อนทำกิจกรรม นักเรียนจะมีบทบาทในการวางแผนการทำกิจกรรมหากรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นเป็นการจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนนำตนเอง (Self–Directed Learning) รวมถึงการเตรียมการด้านเนื้อหามาทำกิจกรรมการเรียนภายในห้องเรียน (ณัฐพล ชุมวรฐายี, 2545; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2543 อ้างถึงใน กฤษณา คิดดี, 2547) *ขั้นที่สอง* ขั้นทำกิจกรรม นักเรียนจะมีบทบาทในการดำเนินการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยต้องดึงความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ในการทำกิจกรรม รวมถึงสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับแหล่งการเรียนรู้ แล้วสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งมีความรับผิดชอบงานที่ตนเองได้รับมอบหมายทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการศึกษา, 2543; อรทัย มูลคำ, 2542 อ้างถึงใน พุทธชาต ทองกร, 2546) และใน*ขั้นที่สามประเมินผล* นักเรียนจะมีบทบาทในการประเมินผลการทำกิจกรรม โดยมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง และเพื่อนรับฟังการชี้นำและวิจารณ์จากผู้อื่น เพื่อการปรับปรุงงาน ชื่นชมผลงานร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาผลงานของตนเองจนเป็นที่พอใจ (ชนาธิป พรกุล,2551; ทิศนา แขมมณี, 2551; อรทัย มูลคำ, 2542 อ้างถึงใน พุทธชาต ทองกร, 2546)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นการกล่าวถึงบทบาทของนักเรียนที่สำคัญสำหรับ 3 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นทำกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นประเมินผลนั้น จึงอาจสรุปบทบาทของนักเรียนตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เป็น 3 บทบาทใหญ่ๆ ได้แก่ (1) บทบาทในขั้นก่อนทำกิจกรรม ที่ต้องสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมได้ (2) บทบาทในขั้นทำกิจกรรม ที่ต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ บทบาทในขั้นสรุป ที่ต้องสามารถวิเคราะห์สรุปความรู้ด้วยตนเองได้ และบทบาทในขั้นประเมินผลที่ต้องสามารถประเมินสิ่งที่เรียน พร้อมทั้งยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองได้จนเป็นที่พอใจได้

ตอนที่ 4 ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.1 ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้วยหลักการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะก่อให้เกิดประสิทธิผลอันดียิ่ง

กับนักเรียน อีกทั้งจะทำให้นักเรียนมีลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ที่ต้องการให้นักเรียนเป็นคนเก่ง ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ทราบว่าการจัดการเรียนรู้ที่ใช้อยู่นั้น เป็นไปตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยให้ครูและนักเรียนได้แนวทางในการแสดงบทบาทของตนและใช้ในการตรวจสอบว่าการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดขึ้นนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วหรือยัง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีการกล่าวถึงตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านของบทบาทหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน บทบาทหรือพฤติกรรมการสอนของครูด้านใดด้านหนึ่ง และกล่าวถึงตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 2 ด้าน คือ บทบาทหรือพฤติกรรมการสอนของครูและบทบาทหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าเป็นการกระทำหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ (1) นักเรียนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตน เพราะนักเรียนแต่ละคนก็มีความคิด ความเห็น ประสบการณ์ และความชำนาญด้านต่างๆ ติดตัวมากันทุกคน อาจจะมากน้อยต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อผู้เรียนมาก ที่จะดีมีโอกาสร่วมแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ครูสามารถจะช่วยสนับสนุนให้นักเรียน ใช้ความรู้ความสามารถ แสดงความคิดเห็นของตนอย่างอิสระ ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มทักษะการคิด การแก้ปัญหาแก่นักเรียน เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ (2) นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ประสบการณ์ที่เรียนมาก่อนแล้ว เพราะการจัดการเรียนการสอนนี่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นกิจกรรมที่จัดในลักษณะปลายเปิดจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเติมรายละเอียดลงไป ดังนั้น กรอบแนวคิดอันเดียวกันอาจจะมีรายละเอียดแตกต่าง หลากหลายวิธี เมื่อผู้คิดอยู่ต่างกลุ่มกัน ทำให้ค้นพบสิ่งใหม่ๆ ขึ้นอีก (3) นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น เพราะนักเรียนจะต้องปฏิบัติกิจกรรมที่ครูมอบหมายและสนใจ อยากจะรู้ว่าตนเองจะต้องทำอะไรบ้าง เพราะไม่รู้ตัวล่วงหน้ามาก่อน (4) นักเรียนสามารถเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม เพราะนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานทางด้านเนื้อหาวิชาหรือประสบการณ์ต่างกัน ดังนั้นในขณะร่วมทำกิจกรรมด้วยกับผู้เรียนแต่ละคนจะต้องตั้งใจศึกษาและมีส่วนร่วมกิจกรรมหรือในการทำงานร่วมกัน นักเรียนสามารถดึงเอาความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่รวมกันได้ (5) นักเรียนมีความสามัคคีกันในกลุ่ม เพราะในการทำงานรวมกลุ่มกันนี้นักเรียนจะต้องช่วยกันทำเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นนักเรียนจะต้องช่วยกันทำ

ไม่ใช่แข่งขันกัน (6) นักเรียนสามารถประเมินตนเองตามความเป็นจริง ยอมรับความคิดเห็นและการประเมินของผู้อื่น พิจารณาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ และ (7) นักเรียนสามรถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม และเป็นผู้สนใจใฝ่รู้/พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการสอนของครู

ชนาธิป พรกุล (2551) กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการตรวจสอบว่าครูได้ดำเนินการมาถูกต้องตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าประกอบด้วย (1) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของนักเรียน (2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนฝึกค้นคว้าสังเกตรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์คิดอย่างหลากหลาย สร้างสรรค์และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (3) มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักศึกษาหาความรู้และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง (4) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ (5) มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน (6) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา (7)ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม (8) มีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง และ (9) นักเรียนรักโรงเรียนของตนและมีความกระตือรือร้นในการมาโรงเรียน

ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและพฤติกรรมการสอนของครู

สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและส่วนที่เป็นพฤติกรรมการสอนของครูดังนี้ ส่วนแรกตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย (1) นักเรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2) นักเรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง (3) นักเรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม (4) ฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล (5) ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน (6) ผู้เรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง (7) ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข (8) ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน และ (9) นักเรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนที่สองตัวบ่งชี้การสอนของครู ประกอบด้วย (1) ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ (2) ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้นักเรียน

เกิดการเรียนรู้ (3) ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล แสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง (4) ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ (5) ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ (6) ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน (7) ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ (8) ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง (9) ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย และ (10) ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นว่าศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) ได้แบ่งตัวบ่งชี้การสอนของครูและตัวบ่งชี้การเรียนของนักเรียนไว้อย่างชัดเจน งานวิจัยครั้งนี้จึงเลือกใช้ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) เป็นหลักในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน รวมถึงนำตัวบ่งชี้นี้ไปใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ด้วย

4.2 การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การศึกษาการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในงานวิจัยนี้ ได้อาศัยตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) ข้างต้น ที่แสดงตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านการสอนของครูไว้อย่างชัดเจนเป็นหลัก เพื่อทำการศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น รวมถึงนิยามความหมายของความพึงพอใจที่มีการให้ความหมายในแง่ต่างๆ ทั้งในแง่ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยกล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นความพึงพอใจที่มีต่องาน เป็นระดับความชอบของแต่ละคนเกี่ยวกับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Robbin, 1993 อ้างถึงใน สังวรณ์ งัดกระโทก, 2541) และในแง่ของความพึงพอใจในชีวิต ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในชีวิตนั้น เป็นความสมดุลระหว่างความต้องการและการตอบสนอง (Powell, 1983 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ คชรัตน์, 2554) โดยความหมายของ

ความพึงพอใจ ที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายไว้นั้น หมายถึง พอใจ ชอบใจ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจอีกหลายท่าน โดยมากจะให้ความหมายว่าเป็นความรู้สึกเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย (จันทนา สุนทรอดิศัย, 2554; จารุณี วัยเจริญ, 2545; สุชา จันทน์เอม, 2541 อ้างถึงใน จารุณี วัยเจริญ, 2545) และอาจเป็นเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นความรู้สึกดีและไม่ดี โดยมีสิ่งเร้าเป็นเงื่อนไข (ธาริณี วิทยาอนิวรรตน์, 2542) ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริง หรือผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน

พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนจะแสดงออกหรือตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและรักษาสมดุลของชีวิตให้อยู่ในสังคมนั้นได้อย่างสบายใจและมีความสุข

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของครูที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบวิธีการในการเรียนรู้ของนักเรียนตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจากการรูปแบบและตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญข้างต้น พบว่างานวิจัยต่างๆ มีการนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปทำการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ มากมาย โดยงานวิจัยในประเทศพบว่าส่วนใหญ่มีการนำไปทำการศึกษากับโรงเรียนระดับประถมและระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย โดยส่วนใหญ่จะศึกษากับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งในการศึกษาจะเป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ของวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้กับรูปแบบวิธีการสอนแบบเดิมที่เน้นครูเป็นสำคัญ ทั้ง

ผลลัพธ์ที่เกิดกับตัวนักเรียนจากการใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งผลสัมฤทธิ์ (จารุณี วัยเจริญ, 2545; อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543; Zhu, 2012) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ความสามารถในการให้เหตุผล (กุลนิดา วรสารนันท์, 2552; ชุติมา สุดรอด, 2550; Lea et al., 2003) ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Bedgood et al, 2010 : online) ความรับผิดชอบ (รตินันท์ ไมตรีจิต, 2537 อ้างถึงใน ธาริณี วิทยาอนิวรรตน์, 2542) เจตคติของนักเรียน (มะลิวรรณ ศรีชัยปัญญา, 2550; กาญจนา มากพูน, 2548; วัชรสันต์ อินธิสาร, 2547; Parisi, 2009, Acat and Dönmez, 2009) ความสุขในการเรียน (คู่บุญ ศกุลตนาค, 2552; Chegenizadeh, Nikraz and Zadeh, 2012 : online) การแสดงออก (Yeder and Hochevar, 2005) ความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (จุฑารัตน์ คชรัตน์, 2554; ประสาท จุมพล, 2549; พิมพา เพียเทพ, 2549; จารุณี วัยเจริญ, 2545; อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543; ธาริณี วิทยาอนิวรรตน์, 2542; ชัยภัทร ศรีขจร, 2532; Kuo et al., 2013 : online; Chegenizaden et al., 2012 : online; Zhu, 2012) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาการดำเนินการจัดการ (พุทธชาต ทองกร, 2546; เผด็จ อุทุมสกุลรัตน์, 2545) และการนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู (พรหมธิดา พงศ์พรหม, 2554) รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พูลพงศ์ สุขสว่าง, 2545) การพัฒนาตัวบ่งชี้ (กฤษณา คิดดี, 2547; รัชดาภรณ์ สุราเลิศ, 2546) และการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สุธิมา เทียนงาม, 2546)

จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า มีการทำการวิจัยศึกษาในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งในและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และในการศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการที่ครูนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปใช้นั้น พบว่าให้ผลดีกว่าการจัดการเรียนรู้รูปแบบเดิมที่เน้นครูเป็นสำคัญ แต่มีบางงานวิจัยที่ให้ผลการวิจัยว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ (Butzoyu, 1991 อ้างถึงใน ธาริณี วิทยาอนิวรรตน์, 2542) ความสามารถในการแก้ปัญหา (ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา, 2536 อ้างถึงใน อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543) ไม่แตกต่างจากนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และยังมีการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีระดับความพึงพอใจต่ำ (Candela, 1998 อ้างถึงใน อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543) ในขณะที่งานวิจัยส่วนใหญ่ให้ผลการวิจัยว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้สูง ซึ่งในงานวิจัยนี้จะได้ศึกษาในบริบทของประเทศไทย เกี่ยวกับการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยศึกษาในมุมมองของนักเรียน

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี นิยามความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) จะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้จะสำเร็จได้นั้น ครูและนักเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ต้องตอบสนองซึ่งกันและกัน ซึ่งในการศึกษาเกี่ยวกับกับตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในงานวิจัยนี้จะศึกษาในมุมมองของนักเรียน โดยศึกษาถึงพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดต่างกัน กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นดังภาพที่ 2.1

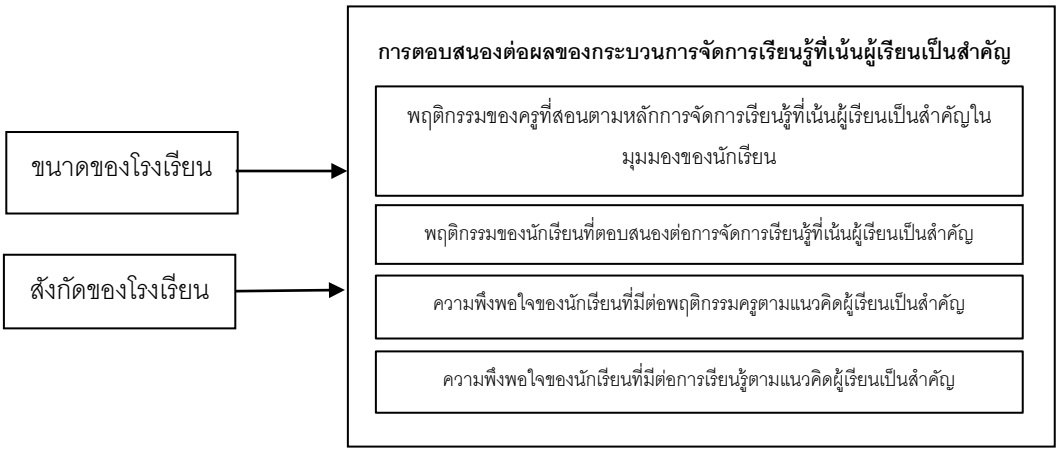

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ1) เพื่อวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน รายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็นดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จาก 3 สังกัด คือสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 148,479 คน

1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จาก 3 สังกัด คือสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 810 คน

2. การเลือกตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ตัวอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่าง

ในการเลือกตัวอย่างผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ดังนี้

1) เป็นโรงเรียนที่มีผ่านการประเมินภายนอกรอบที่สองของสมศ. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 9 ในระดับดีมาก ดี พอใช้

2) เป็นโรงเรียนที่มีครูวิทยฐานะ คศ.2 คศ.3 และจบการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนมาก หรือเป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกรอบที่สองของสมศ. ด้านความรู้

ความสามารถของครู มาตรฐานที่ 8 ในระดับดี

3) เป็นโรงเรียนที่มีนโยบายให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมอยู่เสมอ

2.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา (สพม.) ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง Yamane ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน 5% จากตารางผู้วิจัยเลือกขนาดประชากรมากกว่า 100,000 คน ต้องใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง แต่เพื่อชดเชยอัตราการตอบกลับและเป็นไปตามแบบแผนของการออกแบบการเก็บข้อมูล งานวิจัยนี้จึงกำหนดขนาดตัวอย่าง 810 ตัวอย่าง

2.3 การสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มหลายแบบขั้นตอน โดยทำการสุ่มเลือกโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ของแต่ละสังกัดมาสังกัดละ 3 โรงเรียน ที่เป็นโรงเรียนที่ได้คะแนนในมาตรฐานที่ 9 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของการประเมินภายนอกรอบที่สองของสมศ. ระดับดีมาก ดี และพอใช้อย่างละ 1 โรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย แล้วใช้วิธีการกำหนดโควตาในการแจกแบบสอบถามกับโรงเรียนที่เลือกโรงเรียนละ 30 ชุด โดยเลือกนักเรียนทำแบบสอบถาม 1 ห้อง จำนวน 30 คน เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงอย่างละเท่าๆ กัน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 โรงเรียนที่มีขนาดและระดับคุณภาพต่างกันที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ขนาด / สังกัด	เล็ก			กลาง			ใหญ่			รวม
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ดีมาก	ดี	พอใช้	ดีมาก	ดี	พอใช้	
สพฐ. (คน)	โรงเรียนสาขลาสุทธีราอุปถัมภ์ (30)	โรงเรียนเปร็งสุธาธิบดี (30)	โรงเรียนมัธยมวัดดาวคนอง (30)	โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ (30)	โรงเรียนพุทธจักร (30)	โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม (30)	โรงเรียนสายปัญญา (30)	โรงเรียนสิริรัตนาธร (30)	โรงเรียนวัดพุทธบูชา (30)	9 โรงเรียน (270คน)
สช. (คน)	โรงเรียนตรอกจันทร์วิทยา (30)	โรงเรียนทวีวัฒนา (30)	โรงเรียนอาทรศึกษา (30)	โรงเรียนเซนต์หลุยส์ศึกษา (30)	โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย (30)	โรงเรียนดลวิทยา (30)	จิตรลดา (30)	มาร์แตเดอีวิทยาลัย (30)	สารสาสน์สุขสวัสดิ์ (30)	9 โรงเรียน (270คน)
กทม (คน)	-	1.โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ (30) 2.โรงเรียนวัดโกรกกราก (30)	โรงเรียนวัดชัยมงคล (30)	โรงเรียนกิ่งเพชร (30)	โรงเรียนวัดปทุมวนาราม (30)	โรงเรียนวัดราชโกษา (30)	โรงเรียนวัดลานบุญ (30)	1.โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ 2.โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน (30)	-	9 โรงเรียน (270คน)
รวม	2 โรงเรียน (60คน)	4 โรงเรียน (120คน)	3 โรงเรียน (90คน)	3 โรงเรียน (90คน)	3 โรงเรียน (90คน)	3 โรงเรียน (90คน)	3 โรงเรียน (90คน)	4 โรงเรียน (120คน)	2โรงเรียน (90คน)	27 โรงเรียน (810คน)

หมายเหตุ : โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)

ผลการสุ่มตัวอย่างและรายละเอียดการส่งและตอบกลับแบบสอบถามรายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 อัตราการตอบแบบสอบถามกลับคืนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัดและขนาดของโรงเรียน

ขนาด / สังกัด	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพฐ.	53	58.89	113	125.56	74	82.22	240	88.89
สช.	39	43.33	29	57.78	97	107.78	165	61.11
กทม.	53	58.89	53	58.89	81	90.00	187	69.26
รวม	145	53.70	195	72.22	252	93.33	592	73.09

3. การสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบการเรียนรู้ ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ หลักการ ขั้นตอน และตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วใช้เอกสารของชนาธิป พรกุล และศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ เป็นหลักในการศึกษาเรื่องการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน และใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน รายละเอียดเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ โรงเรียน เพศ และระดับผลการเรียนเฉลี่ย โดยข้อคำถามเกี่ยวโรงเรียนและระดับผลการเรียนเฉลี่ยเป็นแบบเติมคำ ส่วนข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

โดยเกณฑ์การพิจารณาผลการเรียนเฉลี่ยใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) รายละเอียดเป็นดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การพิจารณา ประเมินผล และการแปลผลผลการเรียนเฉลี่ย

เกณฑ์การพิจารณา	การประเมินผล	การแปลผล
ผลการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 3.50 ถึง 4.00	ดีมาก	สูงมาก
ผลการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 3.00 ถึง 3.49	ดี	สูง
ผลการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 2.00 ถึง 2.99	พอใช้	ปานกลาง
ผลการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 1.00 ถึง 1.99	ผ่าน	ต่ำ
ผลการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาต่ำกว่า 1.00	ไม่ผ่าน	ต่ำมาก

ตอนที่ 2 การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยส่วนย่อย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่วนที่ 4 การเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแต่ละส่วนมีลักษณะดังนี้

ส่วนที่ 1 พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 30 ข้อ ที่มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

ระดับคะแนน	ความหมาย(ในมุมมองของนักเรียน)	ระดับความคิดเห็น
5	พฤติกรรมครู/ผลของพฤติกรรมครูนั้นเกิดขึ้นเป็นประจำ (คิดเป็นร้อยละ 80-100/ภาคเรียน)	เป็นประจำ
4	พฤติกรรมครู/ผลของพฤติกรรมครูนั้นเกิดขึ้นบ่อยๆ (คิดเป็นร้อยละ 60-79/ภาคเรียน)	บ่อยครั้ง
3	พฤติกรรมครู/ผลของพฤติกรรมครูนั้นเกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย (คิดเป็นร้อยละ 40-59/ภาคเรียน)	ค่อนข้างบ่อย
2	พฤติกรรมครู/ผลของพฤติกรรมครูนั้นเกิดขึ้นบางครั้ง (คิดเป็นร้อยละ 10-39/ภาคเรียน)	เป็นบางครั้ง
1	พฤติกรรมครู/ผลของพฤติกรรมครูนั้นไม่เคยเกิดขึ้น	ไม่เคยปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 14 ข้อ ที่มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคะแนน	ความหมาย	ระดับความคิดเห็น
5	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมากที่สุด	มากที่สุด
4	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมาก	มาก
3	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับปานกลาง	ปานกลาง
2	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับน้อย	น้อย
1	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับน้อยที่สุด	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 27 ข้อ ที่มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า(rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคะแนน	ความหมาย	ระดับความคิดเห็น
5	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมากที่สุด	มากที่สุด
4	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมาก	มาก
3	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับปานกลาง	ปานกลาง
2	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับน้อย	น้อย
1	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับน้อยที่สุด	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 32 ข้อ ที่มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 ระดับคะแนน ความหมาย และระดับความคิดเห็นในการแปลความหมายของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคะแนน	ความหมาย	ระดับความคิดเห็น
5	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมากที่สุด	มากที่สุด
4	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับมาก	มาก
3	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับปานกลาง	ปานกลาง
2	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับน้อย	น้อย
1	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนในระดับน้อยที่สุด	น้อยที่สุด

การประเมินผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เดียวกันโดยกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณา ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 เกณฑ์การพิจารณาและระดับคุณภาพสำหรับใช้ประเมินการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาต่ำกว่า 1.80	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่1.80 แต่ไม่ถึง 2.60	น้อย
คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 2.60 แต่ไม่ถึง 3.40	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 3.40 แต่ไม่ถึง 4.20	มาก
คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ 4.20 ขึ้นไป	มากที่สุด

3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อนำมาสร้างข้อคำถามและรูปแบบของเครื่องมือ

2. กำหนดโครงสร้างเนื้อหาตามนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยที่ได้ทำการนิยามไว้และยึดตามตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ โดยหาความสอดคล้องกันระหว่างนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปรากฏดังแสดงในตารางที่ 3.9 และ 3.10

ตารางที่ 3.9 ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ด้านนักเรียน

ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยด้านนักเรียนระหว่าง	
ผู้วิจัย	ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์
1) ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น (สอดคล้องกับตัวบ่งชี้การเรียนของนักเรียนข้อที่ 3 และ 7)	ตัวบ่งชี้ข้อที่ 3 นักเรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ตัวบ่งชี้ข้อที่ 7 นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข
2) มีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น (สอดคล้องกับตัวบ่งชี้การเรียนของนักเรียนข้อที่ 5 และ 8)	ตัวบ่งชี้ข้อที่ 5 นักเรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน ตัวบ่งชี้ข้อที่ 8 นักเรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน
3) สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง (สอดคล้องกับตัวบ่งชี้การเรียนของนักเรียนข้อที่ 1, 2, 4 และ 6)	ตัวบ่งชี้ข้อที่ 1 นักเรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวบ่งชี้ข้อที่ 2 นักเรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ตัวบ่งชี้ข้อที่ 4 ฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล ตัวบ่งชี้ข้อที่ 6 นักเรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
4) นำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม (สอดคล้องกับตัวบ่งชี้การเรียนของนักเรียนข้อที่ 9)	ตัวบ่งชี้ข้อที่ 9 นักเรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 3.10 ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ด้านครู

ความสอดคล้องของนิยามความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้วิจัยด้านครูระหว่าง	
ผู้วิจัย	ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์
1) อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ (สอดคล้องกับตัวบ่งชี้กาสอนของครูข้อที่ 1-9)	ตัวบ่งชี้ข้อที่ 1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ ตัวบ่งชี้ข้อที่ 2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าจูงใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ข้อที่ 3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล แสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ตัวบ่งชี้ข้อที่ 4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้ข้อที่ 5 ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ ตัวบ่งชี้ข้อที่ 6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของนักเรียน ตัวบ่งชี้ข้อที่ 7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้ ตัวบ่งชี้ข้อที่ 8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ตัวบ่งชี้ข้อที่ 9 ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
2) ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (สอดคล้องกับตัวบ่งชี้กาสอนของครูข้อที่ 10)	ตัวบ่งชี้ข้อที่ 10 ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ส่วนรูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้วัดผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนนั้นเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการและได้ข้อมูลที่ครอบคลุมกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามนี้เป็นดังตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 โครงสร้างเนื้อหาในแบบสอบถามที่ใช้วัดผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน

เนื้อหา	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	3	1. โรงเรียน	1	1
			2. เพศ	1	2
			3. เกรดเฉลี่ยของเทอมที่ผ่านมา	1	3
ตอนที่ 2	พฤติกรรมของครูที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน	30	1. การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	2	1-2
			2. การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	5	3-7
			3. การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	6	8-13
			4. การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	3	14-16
			5. การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	12	17-28
			6. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	2	29-30
	การตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน	14	1. การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	2	1-2
			2. การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	5	3-7
			3. การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	5	8-12
			4. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	2	13-14
	ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	27	1. การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	3	1-3
			2. การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	3	4-6
			3. การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	5	7-11
			4. การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	1	12
			5. การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	14	13-26
			6. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	1	27

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

เนื้อหา	ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
ตอนที่ 2	ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	32	1. การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	3	1-3
			2. การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4	4-7
			3. การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	7	8-14
			4. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	3	15-17
			5. การได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	13	18-30
			6. การได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	2	31-32
	รวม	103			

3. สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับแก้หากมีข้อแก้ไข จากนั้นจึงส่งแบบสอบถามดังกล่าวให้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำวน 2 ท่าน เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์การสอน จำนวน 2 ท่าน และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล จำนวน 2 ท่าน ซึ่งแบบสอบถามนี้จะต้องตรวจสอบคุณภาพ 4 ส่วนคือ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความสอดคล้องของข้อคำถาม (item-objective congruence, IOC) การใช้ภาษา และความถูกต้องของภาษา

4. นำผลการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่มุ่งวัด (Item Objective Congruence ; IOC) เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคือ ค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่า .50 (IOC > .05) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544) จึงจะถือว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะที่มุ่งวัด ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC พบว่าแบบสอบถาม มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จำนวน 48 ข้อ จาก 387 ข้อ ผู้วิจัยจึงทำการตัดข้อคำถามเหล่านั้นทิ้ง แต่ข้อคำถามมีจำนวนมากจึงทำการคัดเลือกข้อคำถามออกอีก 222 ข้อ เพื่อลดความไม่

ตั้งใจตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม และให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด จนกระทั่งได้ข้อคำถามที่ใช้วัดในแต่ละตัวบ่งชี้จำนวน 117 ข้อ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 3.12, 3.13, 3.14 และ 3.15

ตารางที่ 3.12 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
1. การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	1	ครูให้หนูศึกษาหาความรู้ผ่านการทำกิจกรรมกลุ่ม	1.00
	2	<u>เดิม</u> นักเรียนได้เลือกหัวข้อในการเรียนตามถนัดและความสนใจ <u>ปรับปรุงเป็น</u> ครูให้หนูได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ	1.00
2. การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	3	ครูให้หนูค้นหาคำตอบ ค้นหาวิธีการ และแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและช่วยกันทำ	1.00
	4	หนูได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่จากครู	1.00
	5	<u>เดิม</u> นักเรียนได้รับการฝึกความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกของกลุ่มร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน <u>ปรับปรุงเป็น</u> ครูฝึกให้หนูมีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	1.00
	6	<u>เดิม</u> นักเรียนได้รับการฝึกความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกของกลุ่มร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน <u>ปรับปรุงเป็น</u> หนูเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มโดยคอยให้ร่วมมือและยอมรับผู้อื่น	1.00
	7	ครูฝึกให้หนูเป็นคนมีวินัยและมีความรับผิดชอบ	0.83
3. การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	8	ในการเรียนรู้ของหนูครูได้ให้หนูเห็น ฟัง ดม ชิม และสัมผัสสิ่งต่างๆ จนหนูเกิดการเรียนรู้	1.00
	9	ครูให้หนูค้นพบความถนัดและวิธีการหาคำตอบจากการฝึกปฏิบัติ	1.00
	10	<u>เดิม</u> นักเรียนมีโอกาสฝึกเปรียบเทียบ แยกแยะ เชื่อมโยง <u>ปรับปรุงเป็น</u> ในห้องเรียนหนูมีโอกาสฝึกการเปรียบเทียบ แยกแยะและเชื่อมโยงความรู้ไปสู่ชีวิตจริง	1.00
	11	กิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้ทำให้หนูได้อธิบายความเป็นมาเป็นไปของปัญหาเชิงเหตุผล	1.00
	12	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้หนูได้ค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	1.00
	13	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หนูได้ค้นหาข้อมูล จัดข้อมูล และสรุปข้อมูล	1.00

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
4. การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	14	<u>เดิม</u> นักเรียนสังเกต ตัดสินผลข้อมูลได้เองและโดยการปรึกษากลุ่ม <u>ปรับปรุงเป็น</u> ครูเคยให้หนูเรียนรู้โดยการสังเกต ตัดสินผลข้อมูลด้วยตนเองและปรึกษากันภายในกลุ่ม	1.00
	15	หนูนำผลของวิธีแก้ปัญหาที่ได้จากการเรียนรู้มาใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ	1.00
	16	หนูได้ทำแฟ้มผลงานการฝึกปฏิบัติงานของตนเอง	1.00
5. การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	17	ครูของหนูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	1.00
	18	ครูของหนูจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	1.00
	19	ครูทำการปลุกเร้าความสนใจใฝ่รู้ของหนูๆ	1.00
	20	ครูแสดงความเมตตาต่อหนูและเพื่อนๆอย่างทั่วถึง	1.00
	21	ครูดูแลเอาใจใส่หนูและเพื่อนๆแต่ละคนอย่างใกล้ชิด	1.00
	22	<u>เดิม</u> ครูสร้างกรณีตัวอย่างปัญหาสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและกระตุ้นการคิด <u>ปรับปรุงเป็น</u> ครูกระตุ้นการคิดของหนูๆ โดยสร้างกรณีตัวอย่าง หรือสมมติปัญหาสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัยของหนู	1.00
	23	การจัดการเรียนการสอนของครูมีการเปิดโอกาสให้หนูได้แสดงออก	1.00
	24	ครูใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ใช้การสนทนา และใช้การอภิปรายในการทำให้หนูเกิดการเรียนรู้	1.00
	25	ครูใช้เทคนิคการแบ่งงานและการทำงานกลุ่ม ในการทำให้หนูเกิดการเรียนรู้	0.83
	26	ครูให้หนูทำการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือ ใบความรู้	1.00
	27	ครูของหนูจัดการเรียนการสอนที่มีการเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ในการทำให้หนูเกิดการเรียนรู้	1.00
	28	ครูของหนูแสดงตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับหนูในเรื่องกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย	1.00
6. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	29	ครูของหนูได้ประเมินพัฒนาการของหนูโดยรวมและต่อเนื่อง	1.00
	30	ครูทำการพัฒนาพวกหนูให้เป็นคนเก่งคนดี และประเมินผลพวกหนูเป็นรายบุคคล	1.00

ตารางที่ 3.13 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
1. การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	1	หนูยินดีทำงานร่วมกับเพื่อนทุกกลุ่มแม้ว่าจะไม่ใช่กลุ่มที่หนูต้องการ	1.00
	2	เดิม เมื่อต้องทำกิจกรรมตามความสนใจนักเรียนจะปวดหัวและอยากให้ครูเลือกให้มากกว่า ปรับปรุงเป็น หนูกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้เลือกตามความสนใจ	0.67
2. การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	3	ในการเรียนการสอนเมื่อคุณครูตั้งคำถาม หนูพร้อมที่จะตอบคำถามของครูและรับฟังคำติชมของครู	1.00
	4	หนูพร้อมที่จะรับการฝึกระบุปัญหา กำหนดทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหาจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้	0.83
	5	หนูมักตอบรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับหนูเสมอๆ	1.00
	6	เมื่อต้องเรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม แม้หนูจะไม่ชอบทำงานกลุ่ม แต่หนูก็จะรับผิดชอบทำในส่วนของหนูให้ดีที่สุด	0.83
	7	หนูมักจะนำเพื่อนๆในกลุ่มให้เริ่มทำกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เสร็จทันเวลาที่ครูกำหนดอยู่เสมอๆ	1.00
3. การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	8	หนูรู้สึกสบายๆที่จะได้เรียนรู้จากการสังเกตสรรพสิ่งในธรรมชาติ	0.83
	9	หนูพยายามเรียนรู้จากกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆที่ครูจัดเตรียมให้	1.00
	10	เดิม นักเรียนไม่รู้สึกปวดหัวหรือมีอาการใดๆกับการฝึกเลียนแบบ ทำตาม จำไว้จนฝังใจ ปรับปรุงเป็น หนูชอบทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกเลียนแบบ ทำตามและจำไว้จนฝังใจ	0.83
	11	เมื่อครูจัดการเรียนการสอนให้หนูต้องอธิบายความเป็นมาเป็นไปของปัญหาเชิงเหตุผล หนูจะพยายามและตั้งใจทำโดยไม่ย่อท้อ	1.00
	12	หนูไม่ย่อท้อที่จะแสวงหาความรู้ และสร้างสรรค์ผลงานของตนขึ้นใหม่ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้	1.00
4. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	13	หนูจะตั้งใจฝึกการนำทางเลือกไปปฏิบัติและประเมินผล จนกว่าจะเกิดความรู้ความเข้าใจ	1.00
	14	หนูบันทึกและรายงานเหตุการณ์ที่เป็นผลของการปฏิบัติดีและไม่ดีด้วยความตั้งใจ	1.00

ตารางที่ 3.14 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
1. การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	1	การทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ	0.67
	2	กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการทำกิจกรรมกลุ่ม มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หนูจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น	1.00
	3	หนูควรได้เลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข	1.00
2. การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องคิดหาคำตอบ ด้วยวิธีการต่างๆ หากหนูไม่สามารถคิดได้ด้วยตนเองหนูควรถามครูหรือถามเพื่อน	0.83
	5	เมื่อครูให้หนูได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งกลุ่มและเดี่ยวหนูควรมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายนั้น	1.00
	6	หนูจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนตนเองให้มีวินัยและความรับผิดชอบ	1.00
3. การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	7	การเรียนรู้ที่ดีหนูต้องได้รับประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	1.00
	8	<u>เดิม</u> นักเรียนจะค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเองได้จำเป็นต้องได้รับการฝึกปฏิบัติ <u>ปรับปรุงเป็น</u> การฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนหนูค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเองนั้นเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดี	1.00
	9	การเรียนรู้ที่ดีหนูจำเป็นต้องได้รับการฝึกคิดอย่างหลากหลาย	1.00
	10	การเรียนที่ดีหนูควรได้คิดและแสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผลด้วย	0.83
	11	หนูจำเป็นต้องได้รับการฝึกค้นหาข้อมูล จัดข้อมูล และสรุปข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	1.00
4. การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	12	การเรียนรู้ที่ดีหนูจะต้องได้รับการฝึกการยอมรับผู้อื่นตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	0.67

\

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
5. การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	13	ครูที่ดีจะต้องเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการมาเป็นอย่างดี	1.00
	14	ครูที่ดีจำเป็นต้องจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.00
	15	การจัดการเรียนรู้ที่ดีจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูของหนูจะต้องปลุกเร้าความสนใจใฝ่รู้ของพวกหนูทุกๆคน	1.00
	16	ครูที่ดีจำเป็นต้องทำการส่งเสริมการค้นพบวิธีการของตนเองให้กับหนู เสริมแรงและเสริมความสามารถของพวกหนู	1.00
	17	ชั้นเรียนที่มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับหนูนั้น ถือเป็นชั้นเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ดี	1.00
	18	การเรียนรู้ที่ดีจำเป็นที่ครูกับผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหาให้กับพวกหนู	0.83
	19	ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หนูได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ นับว่าเป็นครูที่จัดการเรียนรู้ได้ดี	1.00
	20	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติให้หนูได้ฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเองจัดเป็นการเรียนรู้ที่ดี	1.00
	21	กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูคอยสังเกตส่วนดีและส่วนด้อยของหนูแล้วให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงส่วนด้อยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี	0.83
	22	ครูที่ดีจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมและใช้สื่อต่างๆ เช่น รูปภาพ คลิป เป็นต้น เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของหนู	1.00
	23	ครูที่ดีควรจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับนักเรียนทั้งภาพเคลื่อนไหว บุคคล แบบจำลอง เป็นต้น	0.67
	24	การที่ครูมีการสอนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปสู่ชีวิตจริงจัดเป็นการเรียนรู้ที่ดี	0.67
	25	ครูที่ดีจำเป็นต้องแสดงตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับพวกหนู	1.00
	26	ครูที่ดีต้องทำกรฝึกฝนมารยาทและฝึกการใช้วาจาตามวัฒนธรรมไทยให้กับพวกหนู	1.00
6. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	27	ครูที่ดีจำเป็นต้องสังเกตการทำงานของหนูเสมอๆ	1.00

ตารางที่ 3.15 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามที่วัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
1. การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	1	หนูสนุกกับการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้จากกลุ่ม	1.00
	2	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนและรับฟังผู้อื่น	1.00
	3	หนูชอบที่ได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ	1.00
2. การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ค้นหาคำตอบ ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและช่วยกันทำ	1.00
	5	หนูรู้สึกชอบที่ครูทำการส่งเสริมและพัฒนาหนูอย่างเต็มความสามารถ	1.00
	6	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกความรับผิดชอบในการทำงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกของกลุ่มมีการร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน	0.83
	7	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการฝึกสติและสมาธิในการทำงาน	0.83
3. การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	8	หนูชอบทำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเห็น ฟัง ดม ชิม และสัมผัสสิ่งต่างๆ	1.00
	9	หนูชอบให้ครูจัดกิจกรรมที่ทำให้หนูได้ไปเห็น ไปสังเกตสรรพสิ่งในธรรมชาติ	1.00
	10	หนูชอบเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง	1.00
	11	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการฝึกให้เปรียบเทียบ แยกแยะ และเชื่อมโยงความรู้ไปสู่ชีวิตจริง	1.00
	12	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้คิด ได้ทำ ได้แสดงออกเพื่อการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ความรู้	1.00
	13	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ทำการค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	1.00
	14	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ค้นหาข้อมูล จัดข้อมูล และสรุปข้อมูล	1.00
4. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	15	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกการยอมรับ ฝึกการทำงานให้สำเร็จ และเกิดความภาคภูมิใจ	0.83

ตารางที่ 3.15 (ต่อ)

ตัวแปรที่วัด	ข้อ	ข้อความ	IOC
4. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม (ต่อ)	16	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกการนำทางเลือกไปปฏิบัติและประเมินผล	0.83
	17	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีให้ทำการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	1.00
5. การได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	18	หนูชอบเรียนกับครูที่เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการมาสอนพวกหนู	1.00
	19	หนูชอบเรียนกับครูที่มีการจัดชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ของหนู	1.00
	20	หนูชอบเรียนกับครูที่ปลุกเร้าความสนใจใฝ่รู้ของพวกหนู	1.00
	21	หนูชอบที่ครูแสดงความเมตตาต่อพวกหนูอย่างทั่วถึง	1.00
	22	หนูชอบที่ครูเปิดโอกาสให้หนูได้แสดงออก	1.00
	23	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยกระตุ้นความคิด จินตนาการ และการแสดงออกของหนู	1.00
	24	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ	1.00
	25	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้ตั้งคำถามและอธิบายเชื่อมโยงเหตุผล	1.00
	26	หนูชอบบรรยากาศการเรียนที่มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับพวกหนู และระหว่างหนูกับกลุ่มเพื่อนของหนู	1.00
	27	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่ใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัยบทเรียนและวิธีการสอนเพื่อให้หนูได้มีความรู้	1.00
	28	หนูชอบที่ครูนำแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1.00
	29	หนูชอบที่ครูสอนโดยมีการเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง	1.00
	30	หนูชอบที่ครูฝึกฝนมารยาทและการใช้วาจาตามวัฒนธรรมไทย	1.00
6. การได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	31	หนูชอบที่ครูประเมินพัฒนาการของหนูโดยรวมและต่อเนื่อง	1.00
	32	หนูชอบที่ครูสังเกตรูปแบบและวิธีการแสดงออกของนักเรียน	1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา (สพม.) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจภาษาและคุณภาพเครื่องมือ

6. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์ แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ที่มีพิสัยความเที่ยงของแต่ละมาตรวัดจากการทดลองใช้เครื่องมือมีค่าอยู่ระหว่าง 0.768 ถึง 0.930 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในแต่ละมาตรวัดที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.878 ถึง 0.950 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดดังตารางที่ 3.16 แล้วปรับปรุงเครื่องมือพร้อมที่จะนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.16 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

มาตรวัด	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเที่ยง	
		ทดลองใช้	ใช้จริง
พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน	30	0.929	0.939
พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	14	0.768	0.878
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	27	0.916	0.939
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	32	0.930	0.950

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วในขั้นตอนที่ 2 ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนต่างๆ ในการขอเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยไปพร้อมกับแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนของตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์จะทำการแนบซองจดหมายที่จ่าหน้าซองถึงภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาพร้อมตราไปรษณียากรที่ชำระค่าลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วให้ด้วย เพื่อความสะดวกในการตอบกลับ ส่วนการเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะทำการแนบหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยไปกับแบบสอบถามเท่านั้น

2) ตรวจนับจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

3) ดำเนินการติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับกลับคืน

4) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติเชิงบรรยาย ส่วนการวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน ใช้สถิติเชิงบรรยาย และในการการเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกันนั้น ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนระหว่างขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลที่นำเสนอมาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นม.3 จากโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก(ไม่เกิน 500 คน) ขนาดกลาง (500-1,499 คน) และขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป) ที่เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 566 คน ในตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง (57.24%) มากกว่าเพศชาย (42.76%) โดยในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดต่างกันพบว่าลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเช่นเดียวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม คือเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากโรงเรียนที่ได้คะแนนด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 9 ตามการประเมินภายนอกรอบที่สองของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ในระดับดีมาก ดี และพอใช้ โดยในภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพระดับดีมาก รองลงมาระดับพอใช้และดี คิดเป็นร้อยละ 34.29 32.94 และ 32.77 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาที่ขนาดของโรงเรียนพบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 48.97 และ 41.03 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพระดับดี คิดเป็นร้อยละ

43.65 และเมื่อพิจารณาที่สังกัดของโรงเรียน พบว่านักเรียนในแต่ละสังกัดส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพต่างกัน โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพระดับพอใช้ (40.83%) นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สช. ส่วนใหญ่อยู่โรงเรียนที่มีคุณภาพระดับดีมาก (37.58%) และนักเรียนสังกัดกทม. ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพระดับดี (41.18%) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับคุณภาพ

เพศ		รวม	ขนาด			สังกัด		
			เล็ก	กลาง	ใหญ่	สพฐ.	สช.	กทม.
ชาย	N	242	62	63	117	81	67	94
	%	42.76	44.93	33.87	48.35	35.53	38.73	56.97
หญิง	N	324	76	123	125	147	71	106
	%	57.24	55.07	66.13	51.65	64.47	41.04	64.24
รวม	N	566	138	186	242	228	173	165
	%	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ระดับคุณภาพ		รวม	ขนาด			สังกัด		
			เล็ก	กลาง	ใหญ่	สพฐ.	สช.	กทม.
ดีมาก	N	203	48	57	98	84	62	57
	%	34.29	33.10	29.23	38.89	35.00	37.58	30.48
ดี	N	194	26	58	110	58	59	77
	%	32.77	17.93	29.74	43.65	24.17	35.76	41.18
พอใช้	N	195	71	80	44	98	44	53
	%	32.94	48.97	41.03	17.46	40.83	26.67	28.34
รวม	N	592	145	195	252	240	165	187
	%	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ส่วนผลการเรียนเฉลี่ยของตัวอย่างในงานวิจัยนี้ พบว่าส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในระดับสูง (Mean=3.04, SD=0.70) โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.20 ถึง 4.00 และมีค่าความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ติดลบ แต่มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าผลการเรียนเฉลี่ยค่อนข้างกระจายเป็นโค้งปกติ

เมื่อพิจารณาที่ขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุด (Mean=3.02, SD=0.61) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=2.96, SD=0.74) และขนาดเล็ก (Mean=2.88, SD=0.75) ตามลำดับ โดยที่ผลการเรียน

เฉลี่ยสูงสุดเป็น 4.00 พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กนั้น มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุดเป็น 3.98 แต่จัดว่ามีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูงมากทั้ง 3 ขนาด ในขณะที่ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีค่าเป็น 1.20 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับที่ต่ำนั้น พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดเป็น 1.55 และ 1.50 ตามลำดับ ซึ่งลักษณะการแจกแจงข้อมูลของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างๆ เหล่านี้ มีลักษณะการแจกแจงแบบเบ้ซ้ายและมีความโด่งใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ ทั้งในโรงเรียนขนาดเล็ก (SK=-0.61, KU=-0.51) ขนาดกลาง (SK=-0.68, KU=-0.07) และขนาดใหญ่ (SK=-0.79, KU=-0.14) แสดงว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลใกล้เคียงกับโค้งปกติ

เมื่อพิจารณาที่สังกัดของโรงเรียน พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุด (Mean=3.32, SD=0.52) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. (Mean=2.95, SD=0.76) และสช. (Mean=2.79, SD=0.73) ตามลำดับ โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุด 4.00 ทั้ง 3 สังกัด ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับที่สูงมาก ในขณะที่ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดมีค่าเป็น 1.25 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับที่ต่ำ พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. ส่วนนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. และสช. มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. แต่อยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดเป็น 1.56 และ 1.55 ตามลำดับ ซึ่งลักษณะการแจกแจงข้อมูลของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีสังกัดแตกต่างกัน ที่มีลักษณะการแจกแจงของข้อมูลแบบเบ้ซ้ายและมีความโด่งใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. (SK=-0.40, KU=-0.22) และกทม. (SK=-0.51, KU=-0.77) แสดงว่าข้อมูลของนักเรียนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการกระจายของข้อมูลใกล้เคียงกับโค้งปกติ ส่วนนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ.นั้น มีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างน้อย เนื่องจากข้อมูลมีลักษณะการแจกแจงโด่งกว่าการแจกแจงแบบโค้งปกติ (KU=1.55) และมีผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (SK=-0.61) เช่นเดียวกับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สช. และกทม. รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	N	Mean	Max	Min	SD	SK	KU
เล็ก	109	2.88	3.98	1.20	0.75	-0.61	-0.51
กลาง	149	2.96	4.00	1.55	0.74	-0.68	-0.07
ใหญ่	187	3.20	4.00	1.50	0.61	-0.79	-0.14
สังกัดของโรงเรียน	N	Mean	Max	Min	SD	SK	KU
สพฐ.	175	3.32	4.00	1.56	0.52	-1.21	1.55
สช.	146	2.79	4.00	1.55	0.73	-0.40	-0.22
กทม.	124	2.95	4.00	1.25	0.76	-0.51	-0.77
เฉลี่ยรวม	445	3.04	4.00	1.20	0.70	-0.76	-0.06

ตอนที่ 2 ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน

ผลของการวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน ในตอนที่ 2 นี้ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.40 แต่ไม่ถึง 4.20) โดยที่ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean=4.08, SD=0.59) รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Mean=4.05, SD=0.58) ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Mean=3.90, SD=0.57) และด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน (Mean=3.86, SD=0.55) ตามลำดับ และข้อมูลชุดนี้มีค่าการกระจายและการแจกแจงของข้อมูลที่ใกล้เคียงกัน ทั้งค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.55-0.59 โดยด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าสูงสุด (0.59) และรองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ (0.58) พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (0.57) และพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน (0.55) ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายที่มีค่าอยู่ที่ 14.25-14.62 โดยด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่

ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าสูงสุด (14.62) รองลงมาคือด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (14.46) ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ (14.32) และด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน (14.25) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) ของการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้าน มีค่าความเบ้เป็นลบ มีค่าอยู่ที่ -0.79 ถึง –0.50 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลส่วนใหญ่มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกว่าค่าเฉลี่ย และมีค่าความโด่ง (KU) เป็นบวก แสดงว่าการกระจายของข้อมูลชุดนี้มีความโค้งสูงกว่าโค้งปกติ โดยสรุปคือ การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนมีการกระจายค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย และเส้นโค้งมีลักษณะเบ้ซ้ายและโด่งกว่าโค้งปกติ รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองของนักเรียนต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปร	ค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง (N=592)									
	Mode	Median	Mean	ระดับ	SD	SK	KU	Min	Max	CV %
1. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	4.18	4.08	มาก	0.59	-0.79	0.83	1.00	5.00	14.46
2. พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน	5.00	3.92	3.86	มาก	0.55	-0.62	0.20	1.03	5.00	14.25
3. พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.00	3.94	3.90	มาก	0.57	-0.50	0.69	1.00	5.00	14.62
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	4.12	4.05	มาก	0.58	-0.69	0.54	1.17	5.00	14.32

รายละเอียดเกี่ยวกับการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

2.1 พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเชิงบรรยายของการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 แสดงว่าครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีแนวโน้มที่จะจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 14.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบซึ่งเป็นลักษณะการแจกแจงข้อมูลแบบเบ้ซ้าย แสดงว่าในมุมมองของนักเรียนครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าข้อมูลการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน มีการกระจายค่อนข้างน้อย ข้อมูลเกาะกลุ่มกัน นั่นคือโค้งการแจกแจงมีลักษณะสูงกว่าโค้งปกติ

พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ประกอบด้วยประเด็นย่อย 6 ประเด็น ได้แก่ (1) การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น (2) การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น (3) การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง (4) การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม (5) การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ และ (6) การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.70 รองลงมาคือ การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และการให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชุดนี้ มีค่าใกล้เคียงกันซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.62 – 0.80 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ที่ 15.62 – 21.35 โดยการให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น มีการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น และ

การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) ของข้อมูลชุดนี้ พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบ ซึ่งมีค่าอยู่ที่ -0.77 ถึง – 0.46 แสดงว่าในมุมมองของนักเรียนครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกๆ ประเด็น สูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการกระจายของข้อมูลชุดนี้ มีความโค้งสูงกว่าโค้งปกติ โดยสรุปคือ การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน มีการกระจายค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย และเส้นโค้งมีลักษณะเบ้ซ้ายและโด่งกว่าโค้งปกติ รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

ตัวแปร	ค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง (N=592)									
	Mode	Median	Mean	ระดับ	SD	SK	KU	Min	Max	CV %
พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน	5.00	3.92	3.86	มาก	0.55	-0.62	0.20	1.03	5.00	14.25
1. การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4.33	4.08	4.02	มาก	0.63	-0.77	1.23	1.00	5.00	15.67
2. การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	3.89	4.00	3.97	มาก	0.62	-0.66	0.89	1.17	5.00	15.62
3. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	4.00	4.00	3.93	มาก	0.80	-0.61	0.28	1.00	5.00	20.36
4. การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	4.00	3.88	3.80	มาก	0.66	-0.50	0.51	1.00	5.00	17.37
5. การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.00	4.00	3.76	มาก	0.75	-0.57	0.34	1.00	5.00	19.95
6. การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	4.00	3.50	3.70	มาก	0.79	-0.46	0.29	1.00	5.00	21.35

2.2 พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเชิงบรรยายของการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 แสดงว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 14.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.57 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบเป็นลักษณะการแจกแจงข้อมูลแบบเบ้ซ้าย แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกระจายค่อนข้างน้อย ข้อมูลเกาะกลุ่มกัน นั่นคือโค้งการแจกแจงมีลักษณะสูงกว่าโค้งปกติ

พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยประเด็นย่อย 4 ประเด็น ได้แก่ (1) การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น (2) การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น (3) การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และ (4) การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ซึ่งผลของการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.06 รองลงมาคือ การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั้งชุดนี้ มีค่าใกล้เคียงกันซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.65 – 0.76 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ที่ 16.62–20.16 โดยการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น และการได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) ทั้ง 4 ประเด็น พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบ ซึ่งมีค่าอยู่ที่ -0.73 – 0.34 แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการกระจายของข้อมูลชุดนี้ มีความโค้งสูงกว่าโค้งปกติ โดยสรุปคือการตอบสนองต่อผลของกระบวนกรจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของ

นักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกระจายค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย และเส้นโค้งมีลักษณะเบ้ซ้ายและโด่งกว่าโค้งปกติ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปร	ค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง (N=592)									
	Mode	Median	Mean	ระดับ	SD	SK	KU	Min	Max	CV %
พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.00	3.94	3.90	มาก	0.57	-0.50	0.69	1.00	5.00	14.62
1. การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	4.50	4.00	4.06	มาก	0.73	-0.73	0.50	1.00	5.00	17.98
2. การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	4.00	4.00	3.91	มาก	0.65	-0.67	0.95	1.00	5.00	16.62
3. การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4.00	3.92	3.88	มาก	0.68	-0.61	0.58	1.00	5.00	17.53
4. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.00	4.00	3.77	มาก	0.76	-0.34	0.06	1.00	5.00	20.16

2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเชิงบรรยายของการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4.05 แสดงว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 14.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.58 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบ ซึ่งเป็นลักษณะการแจกแจงข้อมูลแบบเบ้ซ้าย แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญมีการกระจายค่อนข้างน้อย ข้อมูลเกาะกลุ่มกัน นั่นคือโค้งการแจกแจงมีลักษณะสูงกว่าโค้งปกติ

พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยประเด็นย่อย 6 ประเด็น ได้แก่ (1) การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วย

ความกระตือรือร้น (2) การให้นักเรียนฝึกเรื่องของความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น (3) การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง (4) การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม (5) การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ และ (6) การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.10 รองลงมาคือ การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01และการให้นักเรียนฝึกเรื่องของความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดนี้ มีค่าใกล้เคียงกันซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.62 – 0.96 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ที่ 15.12 – 23.53 โดยการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม การให้นักเรียนฝึกเรื่องของความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) ของข้อมูลทั้งหมด พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบ ซึ่งมีค่าอยู่ที่ -0.90 ถึง – 0.62 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการกระจายของข้อมูลชุดนี้ มีความโค้งสูงกว่าโค้งปกติ โดยสรุปคือ การตอบสนองต่อผลของการบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น พบว่ามีการกระจายค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย และเส้นโค้งมีลักษณะเบ้ซ้ายและโด่งกว่าโค้งปกติ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปร	ค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง (N=592)									
	Mode	Median	Mean	ระดับ	SD	SK	KU	Min	Max	CV %
ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	4.12	4.05	มาก	0.58	-0.69	0.54	1.17	5.00	14.32
1. การอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	5.00	4.20	4.10	มาก	0.62	-0.71	0.08	1.56	5.00	15.12
2. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	5.00	4.00	4.08	มาก	0.96	-0.90	0.30	1.00	5.00	23.53
3. การให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	5.00	4.25	4.07	มาก	0.71	-0.70	0.42	1.00	5.00	17.44
4. การให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจาก การปฏิบัติจริง	4.00	4.13	4.06	มาก	0.64	-0.76	0.78	1.00	5.00	15.76
5. การให้นักเรียนนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.00	4.00	4.01	มาก	0.92	-0.78	0.36	1.00	5.00	22.94
6. การให้นักเรียนฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4.00	4.00	3.99	มาก	0.71	-0.62	0.59	1.00	5.00	17.79

2.4 **ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ**

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเชิงบรรยายของการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 แสดงว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 14.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.59 เมื่อพิจารณาที่ค่าความเบ้ (SK) พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบ ซึ่งเป็นลักษณะการแจกแจงข้อมูลแบบเบ้ซ้าย แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกระจายค่อนข้างน้อย ข้อมูลเกาะกลุ่มกัน นั่นคือโค้งการแจกแจงมีลักษณะสูงกว่าโค้งปกติ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยประเด็นย่อย 6 ประเด็น ได้แก่ (1) การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วย

ความกระตือรือร้น (2) การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น (3) การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง (4) การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม (5) การได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ และ (6) การได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.13 รองลงมาคือ การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 การได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั้งชุดนี้ มีค่าใกล้เคียงกันซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.63 – 0.81 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) อยู่ที่ 15.25 – 19.71 โดยการได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการกระจายสูงสุด รองลงมาคือ การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และการได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) พบว่ามีค่าความเบ้เป็นลบ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง -1.07 ถึง – 0.71 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่ามีค่าความโด่งเป็นบวก แสดงว่าการกระจายของข้อมูลชุดนี้ มีความโค้งสูงกว่าโค้งปกติ โดยสรุปคือ การตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญมีการกระจายค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย และเส้นโค้งมีลักษณะเบ้ซ้ายและโด่งกว่าโค้งปกติ รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปร	ค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง (N=592)									
	Mode	Median	Mean	ระดับ	SD	SK	KU	Min	Max	CV %
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	4.18	4.08	มาก	0.59	-0.79	0.83	1.00	5.00	14.46
1. การได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	5.00	4.22	4.13	มาก	0.63	-0.91	1.14	1.00	5.00	15.25
2. การได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ด้วยความกระตือรือร้น	5.00	4.25	4.12	มาก	0.76	-1.07	1.46	1.00	5.00	18.45
3.การได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	5.00	4.00	4.11	มาก	0.81	-0.84	0.42	1.00	5.00	19.71
4. การได้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง	4.00	4.13	4.06	มาก	0.67	-0.86	0.86	1.00	5.00	16.50
5. การได้ฝึกความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น	4.50	4.00	4.03	มาก	0.68	-0.71	0.72	1.00	5.00	16.87
6. การนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ ใช้อย่างเหมาะสม	4.00	4.00	4.02	มาก	0.75	-0.91	1.10	1.00	5.00	18.66

ตอนที่ 3 **ผลการเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนระหว่างขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน**

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ 2-way MANOVA ซึ่งจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรพฤติกรรมของครูที่จัดกาเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน และตัวแปรระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูและการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ค่าเฉลี่ยของจากตัวแปรตามที่ศึกษาครั้งนี้มีความสัมพันธ์กันสูงในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายละเอียดดังตารางที่ 4.8 ซึ่งมีความเหมาะสมในการนำสถิติดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อ

การตอบสนองของนักเรียนระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน และเป็นการลดความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากการวิเคราะห์ 2-way ANOVA หลายๆครั้ง

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามที่ศึกษา

	พฤติกรรมของครู	พฤติกรรมของนักเรียน	ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพฤติกรรมครู	ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้
พฤติกรรมของครู	1			
พฤติกรรมของนักเรียน	.704**	1		
ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพฤติกรรมครู	.645**	.715**	1	
ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้	.593**	.662**	.845**	1
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed). N= 592				

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรต้นทั้ง 2 ตัว คือตัวแปรขนาดของโรงเรียนและตัวแปรสังกัดของโรงเรียน มีปฏิสัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้านแบบไร้อันดับ (p=0.000) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรตามที่ศึกษาระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	Partial Eta Squared
Intercept	Pillai's Trace	.983	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
	Wilks' Lambda	.017	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
	Hotelling's Trace	57.074	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
	Roy's Largest Root	57.074	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
School	Pillai's Trace	.053	3.971	8.000	1.162E3	.000	.027
	Wilks' Lambda	.947	4.016[a]	8.000	1.160E3	.000	.027
	Hotelling's Trace	.056	4.060	8.000	1.158E3	.000	.027
	Roy's Largest Root	.055	8.005[b]	4.000	581.000	.000	.052
Size	Pillai's Trace	.060	4.478	8.000	1.162E3	.000	.030
	Wilks' Lambda	.941	4.485[a]	8.000	1.160E3	.000	.030
	Hotelling's Trace	.062	4.492	8.000	1.158E3	.000	.030
	Roy's Largest Root	.045	6.593[b]	4.000	581.000	.000	.043
school * size	Pillai's Trace	.098	3.650	16.000	2.332E3	.000	.024
	Wilks' Lambda	.905	3.691	16.000	1.773E3	.000	.025
	Hotelling's Trace	.103	3.711	16.000	2.314E3	.000	.025
	Roy's Largest Root	.068	9.907[b]	4.000	583.000	.000	.064

หมายเหตุ : Box's M=221.200, F=2.653, df1=80, df2=1.660E5, p=0.000

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อผลของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระหว่างขนาดและสังกัดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ) ซึ่งได้ข้อค้นพบดังรายละเอียดต่อไปนี้

ในแง่ขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในโรงเรียนขนาดต่างๆ (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่) มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน โดยด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (Mean=3.91, SD=0.53) มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านนี้สูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=3.75, SD=0.59) ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าความแตกต่างที่พบไม่พบเป็นรายคู่ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (Mean=4.13, SD=0.54) มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านนี้สูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=4.00, SD=0.63)และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (Mean=4.18, SD=0.54) มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านนี้สูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=4.02, SD=0.59) และขนาดกลาง (Mean=4.00, SD=0.62) ตามลำดับ

ในแง่สังกัดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในโรงเรียนสังกัดต่างๆ (สังกัดสพฐ. สช. และกทม.) มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน โดยด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. (Mean=3.92, SD=0.44) มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านนี้สูงกว่าโรงเรียนสังกัดสพฐ. (Mean=3.76, SD=0.45) และสช. (Mean=3.51, SD=0.75) ตามลำดับ ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนอง

ต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าความแตกต่างที่พบไม่พบเป็นรายคู่ทั้ง 3 ด้าน

แม้ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อผลของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างขนาดและสังกัดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน แต่การสรุปผลจะต้องพิจารณาข้อมูลในแต่ละมิติด้วย เนื่องจากตัวแปรขนาดและตัวแปรสังกัดมีปฏิสัมพันธ์กันแบบไร้อันดับ ซึ่งการพิจารณาในแต่ละมิติมีลักษณะดังนี้

1) พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

1.1 มิติขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน เป็นดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด กทม. มองว่าครูมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=3.92, SD=0.44) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ.(Mean=3.76, SD=0.45) และสังกัดสช. (Mean=3.51, SD=0.75) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้นมีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดกลาง พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด กทม. มองว่าครูมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.03, SD=0.50) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ.(Mean=3.93, SD=0.56) และสังกัดสช. (Mean=3.45, SD=0.55) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้นมีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. มองว่าครูมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.02, SD=0.46) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช.(Mean=3.89, SD=0.58) และสังกัดกทม. (Mean=3.82, SD=0.49) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้นมีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

1.2 **มิติสังกัดของโรงเรียน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีสังกัดแตกต่างกัน เป็นดังนี้

โรงเรียนสังกัดสพฐ. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มองว่าครูมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.02, SD=0.46) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=3.93, SD=0.56) และขนาดเล็ก (Mean=3.75, SD=0.47) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดสช. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มองว่าครูมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=3.89, SD=0.58) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=3.51, SD=0.75) และขนาดกลาง (Mean=3.45, SD=0.55) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้ายพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดกทม. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มองว่าครูมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.03, SD=0.50) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=3.92, SD=0.44) และขนาดใหญ่ (Mean=3.82, SD=0.49) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาด

ใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

2) **พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**

2.1 **มิติขนาดของโรงเรียน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างโรงเรียนขนาดต่างๆ เป็นดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด กทม. มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.01, SD=0.62) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. (Mean=3.77, SD=0.72) และสังกัดสพฐ. (Mean=3.75, SD=0.47) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้น มีระดับคะแนนของด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่การตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดกลาง พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=3.96, SD=0.54) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. (Mean=3.92, SD=0.56) และสังกัดสช. (Mean=3.43, SD=0.68) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้น มีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.04, SD=0.48) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. (Mean=4.01, SD=0.54) และสังกัดกทม. (Mean=3.82, SD=0.55) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้น มีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

2.2 **มิติสังกัดของโรงเรียน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างโรงเรียนสังกัดต่างๆ เป็นดังนี้

โรงเรียนสังกัดสพฐ. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.04, SD=0.48) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=3.96, SD=0.54) และขนาดเล็ก (Mean=3.75, SD=0.47) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านแปรพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดสช. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.01, SD=0.54) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=3.77, SD=0.72) และขนาดกลาง (Mean=3.43, SD=0.68) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดกทม. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.01, SD=0.62) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=3.92, SD=0.56) และขนาดใหญ่ (Mean=3.82, SD=0.55) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 **มิติขนาดของโรงเรียน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างโรงเรียนขนาดต่างๆ เป็นดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด กทม. มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตาม

แนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.12, SD=0.54) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. (Mean=3.97, SD=0.45) และสังกัดสช. (Mean=3.85, SD=0.63) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้นมีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดกลางพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.10, SD=0.61) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. (Mean=4.04, SD=0.48) และสังกัดสช. (Mean=3.48, SD=0.74) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้นมีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สช. มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.22, SD=0.49) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. (Mean=4.15, SD=0.56) และสังกัดกทม. (Mean=4.02, SD=0.57) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสังกัดสช. มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสังกัดสพฐ. และสังกัดกทม. มีคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

3.2 มิติสังกัดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างโรงเรียนสังกัดต่างๆ เป็นดังนี้

โรงเรียนสังกัดสพฐ. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.15, SD=0.56) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=4.10, SD=0.61) และขนาดเล็ก (Mean=3.97, SD=0.45) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดสช. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.22, SD=0.49) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=3.85, SD=0.63) และขนาดกลาง (Mean=3.48, SD=0.74) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สช. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดกทม. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.12, SD=0.54) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง (Mean=4.04, SD=0.48) และขนาดใหญ่ (Mean=4.02, SD=0.57) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.1 มิติขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างขนาดโรงเรียนต่างๆ เป็นดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด กทม. มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.16, SD=0.58) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ.(Mean=4.05, SD=0.45) และสังกัดสช. (Mean=3.81, SD=0.72) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม. นั้นมีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนขนาดกลาง พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.11, SD=0.58) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. (Mean=4.03, SD=0.54) และสังกัดสช. (Mean=3.50, SD=0.71) ตามลำดับ โดย

นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสพฐ. สังกัดสช. และสังกัดกทม.มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ระดับมาก

โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สช. มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.28, SD=0.53) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. (Mean=4.15, SD=0.55) และสังกัด กทม. (Mean=4.09, SD=0.53) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นโรงเรียนในสังกัดสช. มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสังกัดสช. และสังกัดกทม. มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

4.2 **มิติสังกัดของโรงเรียน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างโรงเรียนสังกัดต่างๆ เป็นดังนี้

โรงเรียนสังกัดสพฐ. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.11, SD=0.58) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (Mean=4.15, SD=0.55) และขนาดเล็ก (Mean=4.05, SD=0.45) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดสช. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.28 SD=0.53) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (Mean=3.81, SD=0.72) และขนาดกลาง (Mean=3.50, SD=0.71) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนขนาดเล็ก และขนาดกลางมีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

โรงเรียนสังกัดกทม. พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตาม

แนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญสูงสุด (Mean=4.11, SD=0.58) รองลงมาคือนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (Mean=4.15, SD=0.55) และขนาดกลาง (Mean=4.05, SD=0.45) ตามลำดับ โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. ขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่นั้น มีระดับคะแนนด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากรายละเอียดดังตารางที่ 4.10 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบสนองของนักเรียนต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดและสังกัดของโรงเรียน

ตัวแปร	ค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง							
	สพฐ. (N=240)		สช. (N=165)		กทม. (N=187)		รวมเฉลี่ย (N=592)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน	3.92	0.52	3.73	0.65	3.91	0.51	3.86	0.56
ขนาดเล็ก	3.76	0.45	3.51	0.75	3.92	0.44	3.75	0.59
ขนาดกลาง	3.93	0.56	3.45	0.55	4.03	0.50	3.89	0.56
ขนาดใหญ่	4.02	0.46	3.89	0.58	3.82	0.49	3.91	0.53
พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน	3.94	0.52	3.85	0.65	3.90	0.58	3.90	0.57
ขนาดเล็ก	3.75	0.47	3.77	0.72	4.01	0.62	3.85	0.61
ขนาดกลาง	3.96	0.54	3.43	0.68	3.92	0.56	3.89	0.60
ขนาดใหญ่	4.04	0.48	4.01	0.54	3.82	0.55	3.96	0.53
ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.09	0.56	4.00	0.64	4.05	0.54	4.05	0.58
ขนาดเล็ก	3.97	0.45	3.85	0.63	4.12	0.54	3.99	0.54
ขนาดกลาง	4.10	0.61	3.48	0.74	4.04	0.48	4.00	0.63
ขนาดใหญ่	4.15	0.56	4.22	0.49	4.02	0.57	4.13	0.54
ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.11	0.54	4.03	0.68	4.09	0.55	4.08	0.59
ขนาดเล็ก	4.05	0.45	3.81	0.72	4.16	0.58	4.02	0.59
ขนาดกลาง	4.11	0.58	3.50	0.71	4.03	0.54	4.00	0.62
ขนาดใหญ่	4.15	0.55	4.28	0.53	4.09	0.53	4.18	0.54

พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

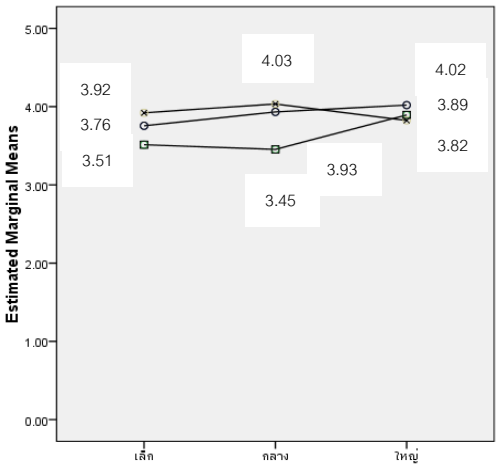

(ก)

พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

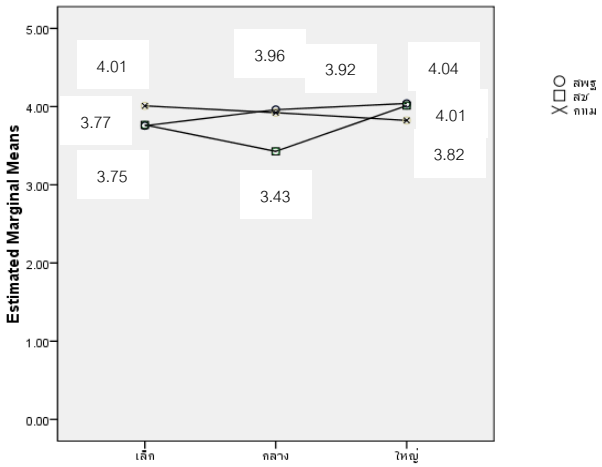

(ข)

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

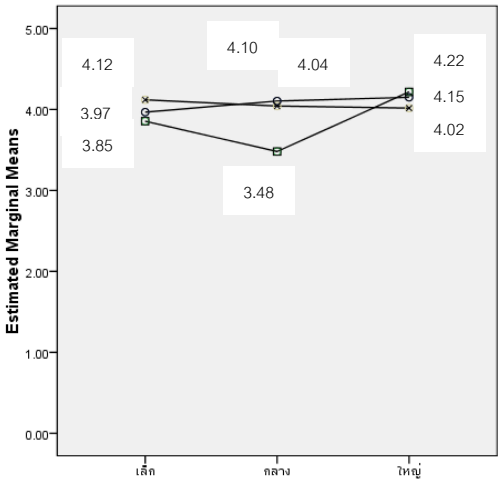

(ค)

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

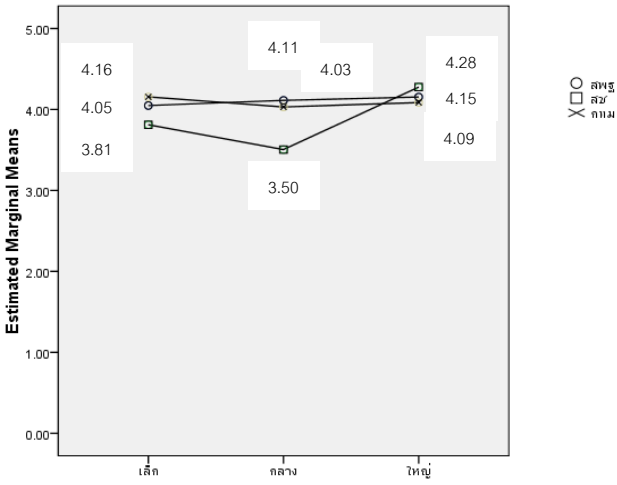

(ง)

ในมุมมองของนักเรียน (ก) พฤติกรรมของนักเรียนที่ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ข) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ (ง) ของนักเรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่ต่างกัน

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์2 ข้อ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จาก 3 สังกัด คือสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 148,479 คน ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) โดยผู้วิจัยทำการสุ่มเลือกโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ของแต่ละสังกัดมาสังกัดละ 3 โรงเรียน ที่เป็นโรงเรียนที่ได้คะแนนในมาตรฐานที่ 9 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของการประเมินภายนอกรอบที่สองของสมศ. ระดับดีมาก ดี และพอใช้อย่างละ 1 โรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย แล้วใช้วิธีการกำหนดโควตาในการแจกแบบสอบถามกับโรงเรียนที่เลือกโรงเรียนละ 30 ชุด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ ตัวแปรขนาดและสังกัดของโรงเรียน และตัวแปรตาม คือ การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย โรงเรียน เพศ และระดับผลการเรียนเฉลี่ย และตอนที่ 2 การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยส่วนย่อย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 พฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ส่วนที่ 2พฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า การตรวจความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่มุ่งวัด (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในแต่ละมาตรวัดที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.878 ถึง 0.950 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติเชิงบรรยาย ส่วนการวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียน ใช้สถิติเชิงบรรยาย และในการการเปรียบเทียบผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียนในมุมมองของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกันนั้น ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม

สรุปผลการวิจัย

1. การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมากทั้ง 4 ด้าน (ค่าเฉลี่ยคะแนนแต่ละด้านอยู่ที่ 3.86-4.08) ซึ่งจะพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก และมีแนวโน้มที่ดีที่จะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ทีเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีแนวโน้มที่ดี และครูเองก็มีแนวโน้มของพฤติกรรมการสอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ดีเช่นเดียวกัน

2. การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน พบว่าในภาพรวมนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสพฐ.และกทม. มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านที่ดี ในทุกขนาดของโรงเรียน ในขณะที่สังกัดสช. จะมีตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านดี เมื่อเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ.และกทม. ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดกลางที่พบว่าอยู่เป็นลำดับที่ 3 จาก 3 อันดับสังกัด และมีคะแนนเฉลี่ยห่างจากลำดับที่ 2 มาก คะแนนไม่เกาะกลุ่มกับอันดับ 1 และ 2 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยจะเกาะกลุ่มกัน

อภิปรายผล

งานวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล 2 ประเด็น ได้แก่ (1) ผ ล ข อ ง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน และ (2) การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน รายละเอียดมีดังนี้

1. ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นเพราะตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีผลการเรียนเฉลี่ยสูง (Mean=3.04)

การที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มองว่าครูมีพฤติกรรมการสอนเป็นไปตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับมากและมากในทุกตัวบ่งชี้ด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียนนั้น สะท้อนให้เห็นว่าครูไทยมีแนวโน้มของพฤติกรรมการสอนที่สอดรับกับหลักการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการที่ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมการตอบสนองของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีอยู่ในระดับมากนั้น เป็นตัวสะท้อนที่ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีแนวโน้มที่พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ครูจะจัดให้กับนักเรียน อีกทั้งยังมีความพึงพอใจต่อการที่ได้เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูที่สอนตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมากอีกด้วย และการที่ตัวอย่างกลุ่มนี้มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับมาก ทั้งต่อพฤติกรรมครูและต่อการเรียนรู้นั้น เนื่องจากตัวอย่างกลุ่มนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงจะทำให้นักเรียนความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่สูงด้วย (จุฑารัตน์ คชรัตน์, 2554; ประสาท จุมพล, 2549; พิมพา เพียเทพ, 2549; จารุณี วัยเจริญ, 2545; อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543; ธาริณี วิทยาอนิวรรตน์, 2542; ชัยภัทร ศรีขจร, 2532; Kuo et al., 2013 : online; Chegenizaden et al., 2012 : online; Zhu, 2012) ถ้าเด็กไทยยังคงพัฒนาตนเอง ตั้งใจ

ขวนขวายหาความรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงแล้ว การจะพัฒนานักเรียนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป และประเทศไทยจะมีทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข เป็นผู้ที่สามรถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดและสังกัดแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยจะเห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน จะมีการตอบสนองที่ดีต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้าน คะแนนเฉลี่ยมีทั้งระดับมากและมากที่สุด โดยในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม. จะมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ดีที่สุดทั้ง 4 ด้าน ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. จะมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้าน ในลำดับที่ 3 จาก 3 สังกัด และมีคะแนนเฉลี่ยไม่เกาะกลุ่มกับคะแนนเฉลี่ยการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอีก 2 สังกัด และสำหรับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 4 ด้านที่ดี โดยด้านพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน พบว่าสังกัดสพฐ. มีการตอบสนองที่ดีที่สุด ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า สังกัดกทม. มีการตอบสนองไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ. และสช. ด้านความพึงพอใจของนักเรียนทั้งพฤติกรรมครูและการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าสังกัดสช. มีการตอบสนองที่ดีที่สุด คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดสช. มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดีที่สุด

โดยจะเห็นว่าสังกัดของโรงเรียนในโรงเรียนขนาดที่แตกต่างกัน มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่แตกต่างกัน ไม่เป็นลักษณะเดียวกันโดยตลอด กล่าวคือในขณะนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกทม.มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดีกว่าสังกัดสพฐ. และสช. ในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก แต่กลับมีการตอบสนองที่ไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ. และสช. ในโรงเรียนมีขนาดใหญ่ และในขณะที่นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสช. มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ.และกทม.ในโรงเรียนขนาดกลาง แต่กลับพบว่ามีการตอบสนองที่ดีกว่าสังกัดกทม. ส่วนสังกัดสพฐ.นั้น พบว่าในภาพรวมจะมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัด

การเรียนรู้ที่ดีกว่าสังกัดสช. ในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่นั้น สังกัดสพฐ. จะมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ตรงกลางระหว่างสังกัดกทม.และสช.

ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นนี้ ช่วยสะท้อนให้เห็นว่าการรับนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนสังกัดต่างๆ (สพฐ. สช. และกทม.) มีความแตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความพร้อมของโรงเรียนขนาดต่างๆ ในการให้การสนุบสนุนและเอาจริงเอาจังที่แตกต่างกันของขนาดของโรงเรียนต่างๆ ซึ่งผลของงานวิจัยนี้ที่พบว่าโรงเรียนสังกัดกทม. มีการตอบสนองที่ดีกว่าสังกัดสพฐ.และสช.ในโรงเรียนขนาดเล็ก แต่กลับมีการตอบสนองที่ไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ.และสช.เมื่อเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสช. ให้ผลการตอบสนองที่ไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ.และกทม.ทั้งในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง แต่กลับมีการตอบสนองที่ดีกว่าสังกัดกทม. ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนสังกัดสพฐ. ที่มีการตอบสนองดีกว่าสช.ในโรงเรียนขนาดกลาง แต่ไม่ดีเท่าสังกัดสช. ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นข้อค้นพบที่อาจจะต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดต่างๆของแต่ละสังกัดข้างต้น เพื่อให้ได้แนวทางที่จะนำไปพัฒนาให้โรงเรียนทุกขนาดและทุกสังกัดสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพทัดเทียมกัน ประเทศไทยจะมีโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นจำนวนมาก นักเรียนเองก็สามารถเลือกเรียนในโรงเรียนที่เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละคนได้เป็นอย่างดี โดยไม่ต้องกังวลว่าเมื่อจบจากโรงเรียนที่เรียนไปแล้วจะไม่สามารถไปสอบแข่งขันสู้กับนักเรียนที่มาจากโรงเรียนดังๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้บรรลุตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ให้ข้อค้นพบว่านักเรียนมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอย่างดี ทั้งด้านความพึงพอใจต่อพฤติกรรมครูและการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจึงมั่นใจได้ว่า การนำรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ครูจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งผู้บริหารหรือนักการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้กับนักเรียน โดยการจัดอบรมให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งตัวครูเองก็ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนให้เป็นแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพต่อไปเรื่อยๆ

2. ครูสามารถนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน และวัดพฤติกรรมของนักเรียนที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์กับครูในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มากที่สุด และได้ข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในระดับประเทศ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงของประเทศไทย รวมถึงทำการศึกษาเปรียบเทียบผลที่ตามมาจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างช่วงชั้นต่างๆ ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้เพิ่มขึ้น

2. ควรทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่การวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถหาได้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนโรงเรียนสังกัดกทม.ขนาดเล็กที่มีผลการประเมินสมศ. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดีมาก และโรงเรียนสังกัดกทม.ขนาดใหญ่ที่มีผลการประเมินสมศ. ด้าน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับพอใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และครบถ้วน สามารถสรุปผลไปยังประชากรได้ดียิ่งขึ้น

3. เนื่องจากงานวิจัยนี้ทำการวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินเพียงฝ่ายเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรให้ครูและนักเรียนทำการประเมินไปพร้อมๆกัน ข้อมูลที่ได้น่าจะช่วยให้เห็นภาพที่ชัดขึ้นและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

4. ควรทำการศึกษาในบริบทอื่นที่ไม่ใช่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ เช่น บริบทเมืองเล็ก เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะสามารถสรุปอ้างอิงไปยังประชากรได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทต่างๆ และนักการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลไปแก้ไขพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ให้เหมาะกับแต่ละบริบทต่อไป

5. ควรทำการศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากโรงเรียนที่มีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลของการวิจัยครั้งนี้ พบว่าในโรงเรียนขนาดเล็กควรศึกษาในโรงเรียนสังกัด กทม. ซึ่งมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ดีกว่าสังกัด สพฐ.และสช. ในโรงเรียนขนาดใหญ่ควรพัฒนาโรงเรียนสังกัดสช. ซึ่งมีการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ไม่ดีเท่าสังกัดสพฐ.และกทม. และในโรงเรียนขนาดใหญ่ควรทำการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสช.และพัฒนาโรงเรียนสังกัดกทม. เนื่องจากพบว่าสังกัดกทม.มีการตอบสนองที่ดีกว่าสังกัดสช.และสพฐ.เมื่อเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กลับมีการตอบสนองที่ไม่ดีเท่าสังกัดสช.และสพฐ.

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณา คิดดี. (2547). *การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา มากพูน. (2548). *ผลการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุลนิดา วรสารนันท์. (2552). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลการอุปนัยที่มีต่อมโนทัศน์และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คู่บุญ ศกุนตนาค. (2552). *ผลของความสอดคล้องระหว่างแบบการเรียนกับแบบการสอนที่มีต่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทนา สุนทรอดิศัย. (2554). *ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสที่มีต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนา การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จารุณี วัยเจริญ. (2545). *ผลการเรียนโดยใช้บันทึกการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ความคงทนของผลการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเขียนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ คชรัตน์. (2554). *การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ใช้การคิดไตร่ตรองและแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสเพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในชีวิตสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนาธิป พรกุล. (2551). *การออกแบบการสอน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนาธิป พรกุล. (2545). *แคทส์: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยภัทร ศรีขจร. (2552). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชุติมา รอดสุด. (2550). *ผลการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรักติวิสต์ที่มีต่อมโนทัศน์ชีววิทยาและความสามารถในการให้เหตุผลเชิงอุปนัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2545). *บันไดสู่การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.

ทิศนา แขมมณี. (2551).dc*ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี และคณะ. (2545). *กระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

ธาริณี วิทยาอนิวรรตน์. (2542). *ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลจิตต์ เชาวกีรติพงษ์, เบจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัดเจน ไทยแท้. (2547). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

ประสาท จูมพล. (2549). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นของนิสิต หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาซอฟต์แวร์.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เผด็จ อุทุมสกุลรัตน์. (2545). *การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรี ขันอาสะวะ. (2544). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้รู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพา เพียเทพ. (2549). *ผลของการใช้วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ในวิชาสังคมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติดงโดก.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พุทธชาต ทองกร. (2546*). การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พูนพงศ์ สุขสว่าง. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสามารถของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การวิเคราะห์กลุ่มแฝงของครูในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรหมธิดา พงศ์พรหม. (2554). *การวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้านประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มะลิวรรณ ศรีชัยปัญญา. (2550). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับสถานการณ์ในชีวิตจริงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางกาเรียนและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัชดาภรณ์ สุราเลิศ. (2545). *การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชรสันต์ อินธิสาร. (2547). *ผลของการพัฒนามโนทัศน์ทางเรขาคณิตและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ เส็งดอนไพร. (2550). *การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2555). *สถิติข้อมูลนักเรียนแยกตามสังกัด* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.moe.go.th/data_stat/[2012, March 2]

สังวรณ์ งัดกระโทก. (2541). *การใช้สมการโครงสร้างพหุระดับตรวจสอบความตรงของโมเดลสมการโครงสร้างแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยครู ปัจจัยโรงเรียน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุธิมา เทียนงาม. (2546). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2541). *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2548). *วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.afaps.ac.th/22war/knowledge.pdf[2012, March 3]

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *รายงาน "การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)*. นนทบุรี: แคนดิด มีเดีย.

อาภาพร สิงหราช. (2552). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูด้วยแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาภรณ์ แสงรัศมี. (2543). *ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Acat, B. and Dönmez, I. (2009). *To compare student centred education and teacher centred education in primary science and technology lesson in terms of learning environment.* ScienceDirect. 1(January) : 1805-1809.

Ayele, D., Schippers, K. and Ramos, M. A. (2007). *Student Centred Teaching and Learning Experience from the External World*. Doctoral Dissertation, Department of Dean Chemistry, Faculty of Education, Jimma University.

Bedgood, D. R. et al. (2010). The Development of Teaching Skills to Support Active Learning in University Science (ALIUS). *Journal of Learning Design* 3 (October) : 10-20.

Chegenizadeh, A., Nikraz, H and Zadeh, H. H. (2012). *Student Centered Class* [Online]. Available from: www.ipedr.com/vol47/032-ICERI2012-S10034.pdf [2013, May 3]

Froyd, J. and Simpson, N. *What is meant by Student-centered Learning (SCL)?* [Online]. Available from: http://ccliconference.org/files/2010/03/Froyd_Stu-Centered Learning .pdf [2011, August 1]

Khu, C., Walker, E. A., Belland, R. B. and Schroder, E. K. (2013). *A Predictive Study of Student Satisfaction in Online Education Programs* [Online]. Available from: http://www.irrodl.org/index. php/irrodl/ article/ view/1338[2013, May 3]

Lea, S. J., Stephenson, D. and Troy, J. (2003). Higher Education Students' Attitudes to Student-centred Learning: Beyond' educational bulimia'?. *Study in Higher Education* 28 (March) : 321-334.

Lynch, D. N. (2010). Student Centered Learning: The Approach That Better Benefits Students. *ScienceDirect* 482 (April) : 1-16.

O'Neill, G and McMahon, T. (2005). *Student-centred learning: What does it mean for students and lecturers?* [Online]. Available from: http://www.aishe.org/ readings/2005-1/oneill-mcmahon-Tues_19th_Oct_SCL.html [2011, May 3].

Parisi, P. J. (2009). *Undergraduate Attitudes Toward Student-centered Learning*. Doctoral Dissertation, Capella University.

Yeder, J, D, and Hochevar, C. M. (2005). [Online]. *Encouraging Active Learning Can Improve Students' Performance on Examinations*. 32 (February) : 91-95.

Zhu, C. (2012). Student Satisfaction, Performance, and Knowledge Construction in Online Collaborative Learning. *EducationalTechnology & Society* 15 (January) : 127–136.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1.รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ ศรีประเสริฐ	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฏฐภรณ์ หลาวทอง	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4.อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5.อาจารย์พรรณวดี ยืนยงค์นาน	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
6.อาจารย์ยินดี ดวงยี่หวา	โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางสาวพรพิมล พาราษฎร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการตอบสนองของนักเรียน” โดยมีรองศาสตราจารย์. ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)
รองคณบดี
ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55- **วันที่** กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน .....

ด้วยนางสาวพรพิมล พาราษฎร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

ที่ ศธ 0512.6 (2771)/55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวพรพิมล พาราษฎร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีต่อการตอบสนองของนักเรียน” โดยมีรองศาสตราจารย์. ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถาม กับนักเรียน ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)
รองคณบดี
ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามวัดการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จะวัดหนูๆ 4 เรื่องคือ 1) พฤติกรรมการสอนของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของหนู 2) พฤติกรรมของหนูที่การตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ความพึงพอใจของหนูที่มีต่อพฤติกรรมครูตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) ความพึงพอใจของหนูที่มีต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญค่ะ

คำตอบของหนูๆจะถูกเก็บเป็นความลับที่สุด ขอให้หนูๆตอบตาม ความเป็นจริงตามความคิดความรู้สึกของหนูให้มากที่สุดนะจ๊ะ เพื่อที่พี่จะได้นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูต่อไป ถ้าพร้อมแล้วเราไปทำแบบสอบถามกันเลยจ้า

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 6 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมของหนูที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอนที่ 4 แบบวัดความพึงพอใจของหนูที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอนที่ 5 แบบวัดความพึงพอใจของหนูที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ เติมข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของน้องๆมากที่สุดนะจ๊ะ

1. โรงเรียน .....

2. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง 3. เกรดเฉลี่ยของเทอมที่ผ่านมา .....

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมุมมองของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมของของครูของหนูๆมากที่สุด โดยมีรายละเอียดสำหรับความหมายในการตอบแต่ละช่อง ดังนี้

5 หมายถึง ครูได้ปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นเป็นประจำ (คิดเป็นร้อยละ80-100/ภาคเรียน)
4 หมายถึง ครูได้ปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นบ่อยๆ (คิดเป็นร้อยละ 60-79/ภาคเรียน)
3 หมายถึง ครูได้ปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย (คิดเป็นร้อยละ 40-59/ภาคเรียน)
2 หมายถึง ครูได้ปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นบางครั้ง (คิดเป็นร้อยละ 10-39/ภาคเรียน)
1 หมายถึง ครูไม่ได้ปฏิบัติตามข้อรายการนั้นเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ครูให้หนูศึกษาหาความรู้ผ่านการทำกิจกรรมกลุ่ม	5	4	3	2	1
2	ครูให้หนูได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ	5	4	3	2	1
3	ครูให้หนูค้นหาคำตอบ ค้นหาวิธีการ และแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและช่วยกันทำ	5	4	3	2	1
4	หนูได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่จากครู	5	4	3	2	1
5	ครูฝึกให้หนูมีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	5	4	3	2	1
6	หนูเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มโดยคอยให้ร่วมมือและยอมรับผู้อื่น	5	4	3	2	1
7	ครูฝึกให้หนูเป็นคนมีวินัยและมีความรับผิดชอบ	5	4	3	2	1
8	ในการเรียนรู้ของหนูครูได้ให้หนูเห็น ฟัง ดม ชิม และสัมผัสสิ่งต่างๆ จนหนูเกิดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
9	ครูให้หนูค้นพบความถนัดและวิธีการหาคำตอบจากการฝึกปฏิบัติ	5	4	3	2	1
10	ในห้องเรียนหนูมีโอกาสฝึกการเปรียบเทียบ แยกแยะ และเชื่อมโยงความรู้ไปสู่ชีวิตจริง	5	4	3	2	1
11	กิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้ทำให้หนูได้อธิบายความเป็นมาเป็นไปของปัญหาเชิงเหตุผล	5	4	3	2	1
12	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้หนูได้ค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
13	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หนูได้ค้นหาข้อมูล จัดข้อมูล และสรุปข้อมูล	5	4	3	2	1
14	ครูเคยให้หนูเรียนรู้โดยการสังเกต ตัดสินผลข้อมูลด้วยตนเองและปรึกษากันภายในกลุ่ม	5	4	3	2	1
15	หนูนำผลของวิธีแก้ปัญหาที่ได้จากการเรียนรู้มาใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ	5	4	3	2	1
16	หนูได้ทำแฟ้มผลงานการฝึกปฏิบัติงานของตนเอง	5	4	3	2	1
17	ครูของหนูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	5	4	3	2	1
18	ครูของหนูจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	5	4	3	2	1
19	ครูทำการปลุกเร้าความสนใจใฝ่รู้ของหนูๆ	5	4	3	2	1
20	ครูแสดงความเมตตาต่อหนูและเพื่อนๆอย่างทั่วถึง	5	4	3	2	1
21	ครูดูแลเอาใจใส่หนูและเพื่อนๆแต่ละคนอย่างใกล้ชิด	5	4	3	2	1

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	ครูกระตุ้นการคิดของหนูๆ โดยสร้างกรณีตัวอย่าง หรือสมมติปัญหาสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัยของหนู	5	4	3	2	1
23	การจัดการเรียนการสอนของครูมีการเปิดโอกาสให้หนูได้แสดงออก	5	4	3	2	1
24	ครูใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ใช้การสนทนา และใช้การอภิปราย ในการทำให้หนูเกิดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
25	ครูใช้เทคนิคการแบ่งงานและการทำงานกลุ่ม ในการทำให้หนูเกิดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
26	ครูให้หนูทำการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือ ใบความรู้	5	4	3	2	1
27	ครูของหนูจัดการเรียนการสอนที่มีการเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ในการทำให้หนูเกิดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
28	ครูของหนูแสดงตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับหนูในเรื่องกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย	5	4	3	2	1
29	ครูของหนูได้ประเมินพัฒนาการของหนูโดยรวมและต่อเนื่อง	5	4	3	2	1
30	ครูทำการพัฒนาพวกหนูให้เป็นคนเก่งคนดี และประเมินผลพวกหนูเป็นรายบุคคล	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมของหนูที่ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของหนูมากที่สุด โดยแต่ละระดับความคิดเห็นมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	หนูยินดีทำงานร่วมกับเพื่อนทุกกลุ่มแม้ว่าจะไม่ใช่กลุ่มที่หนูต้องการ	5	4	3	2	1
2	หนูกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้เลือกตามความสนใจ	5	4	3	2	1
3	ในการเรียนการสอนเมื่อคุณครูตั้งคำถาม หนูพร้อมที่จะตอบคำถามของครูและรับฟังคำติชมของครู	5	4	3	2	1
4	หนูพร้อมที่จะรับการฝึกระบุปัญหา กำหนดทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหาจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้	5	4	3	2	1
5	หนูมักตอบรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับหนูเสมอๆ	5	4	3	2	1
6	เมื่อต้องเรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม แม้หนูจะไม่ชอบทำงานกลุ่มแต่หนูก็จะรับผิดชอบทำในส่วนของหนูให้ดีที่สุด	5	4	3	2	1
7	หนูมักจะนำเพื่อนๆในกลุ่มให้เริ่มทำกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เสร็จทันเวลาที่ครูกำหนดอยู่เสมอๆ	5	4	3	2	1
8	หนูบันทึกและรายงานเหตุการณ์ที่เป็นผลของการปฏิบัติดีและไม่ดี ด้วยความตั้งใจ	5	4	3	2	1
9	หนูรู้สึกสบายๆที่จะได้เรียนรู้จากการสังเกตสรรพสิ่งในธรรมชาติ	5	4	3	2	1
10	หนูชอบทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกเลียนแบบ ทำตาม และจำไว้จนฝังใจ	5	4	3	2	1
11	เมื่อครูจัดการเรียนการสอนให้หนูต้องอธิบายความเป็นมาเป็นไปของปัญหาเชิงเหตุผล หนูจะพยายามและตั้งใจทำโดยไม่ย่อท้อ	5	4	3	2	1
12	หนูไม่ย่อท้อที่จะแสวงหาความรู้ และสร้างสรรค์ผลงานของตนขึ้นใหม่ ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้	5	4	3	2	1
13	หนูจะตั้งใจฝึกการนำทางเลือกไปปฏิบัติและประเมินผล จนกว่าจะเกิดความรู้ความเข้าใจ	5	4	3	2	1
14	หนูพยายามเรียนรู้จากกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆที่ครูจัดเตรียมให้	5	4	3	2	1

ตอนที่ 4 แบบวัดความพึงพอใจของหนูที่มีต่อพฤติกรรมครูตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของหนูมากที่สุด โดยแต่ละระดับความคิดเห็นมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ	5	4	3	2	1
2	กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการทำกิจกรรมกลุ่ม มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หนูจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น	5	4	3	2	1
3	หนูควรได้เลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข	5	4	3	2	1
4	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องคิดหาคำตอบ ด้วยวิธีการต่างๆ หากหนูไม่สามารถคิดได้ด้วยตนเองหนูควรถามครูหรือถามเพื่อน	5	4	3	2	1
5	เมื่อครูให้หนูได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งกลุ่มและเดี่ยวหนูควรมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายนั้น	5	4	3	2	1
6	หนูจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนตนเองให้มีวินัยและความรับผิดชอบ	5	4	3	2	1
7	การเรียนรู้ที่ดีหนูต้องได้รับประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1
8	การฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนหนูค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเองนั้นเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดี	5	4	3	2	1
9	การเรียนรู้ที่ดีหนูจำเป็นต้องได้รับการฝึกคิดอย่างหลากหลาย	5	4	3	2	1
10	การเรียนที่ดีหนูควรได้คิดและแสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผลด้วย	5	4	3	2	1
11	หนูจำเป็นต้องได้รับการฝึกค้นหาข้อมูล จัดข้อมูล และสรุปข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
12	การเรียนรู้ที่ดีหนูจะต้องได้รับการฝึกการยอมรับผู้อื่นตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	5	4	3	2	1
13	ครูที่ดีจะต้องเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการมาเป็นอย่างดี	5	4	3	2	1
14	ครูที่ดีจำเป็นต้องจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	4	3	2	1
15	การจัดการเรียนรู้ที่ดีจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูของหนูจะต้องปลุกเร้าความสนใจใฝ่รู้ของพวกหนูทุกๆคน	5	4	3	2	1
16	ครูที่ดีจำเป็นต้องทำการส่งเสริมการค้นพบวิธีการของตนเองให้กับหนู เสริมแรงและเสริมความสามารถของพวกหนู	5	4	3	2	1

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
17	ชั้นเรียนที่มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับหนูนั้น ถือเป็นชั้นเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ดี	5	4	3	2	1
18	การเรียนรู้ที่ดีจำเป็นที่ครูกับผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหาให้กับพวกหนู	5	4	3	2	1
19	ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หนูได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ นับว่าเป็นครูที่จัดการเรียนรู้ได้ดี	5	4	3	2	1
20	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติให้หนูได้ฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเองจัดเป็นการเรียนรู้ที่ดี	5	4	3	2	1
21	กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูคอยสังเกตส่วนดีและส่วนด้อยของหนูแล้วให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงส่วนด้อยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี	5	4	3	2	1
22	ครูที่ดีจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมและใช้สื่อต่างๆ เช่น รูปภาพ คลิป เป็นต้น เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของหนู	5	4	3	2	1
23	ครูที่ดีควรจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับนักเรียนทั้งภาพเคลื่อนไหว บุคคล แบบจำลอง เป็นต้น	5	4	3	2	1
24	การที่ครูมีการสอนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปสู่ชีวิตจริง จัดเป็นการเรียนรู้ที่ดี	5	4	3	2	1
25	ครูที่ดีจำเป็นต้องแสดงตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับพวกหนู	5	4	3	2	1
26	ครูที่ดีต้องทำกรฝึกฝนมารยาทและฝึกการใช้วาจาตามวัฒนธรรมไทยให้กับพวกหนู	5	4	3	2	1
27	ครูที่ดีจำเป็นต้องสังเกตการทำงานของหนูเสมอๆ	5	4	3	2	1

ตอนที่ 5 แบบวัดความพึงพอใจของหนูที่มีต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของหนูมากที่สุด โดยแต่ละระดับความคิดเห็นมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของหนูในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	หนูสนุกกับการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้จากกลุ่ม	5	4	3	2	1
2	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนและรับฟังผู้อื่น	5	4	3	2	1
3	หนูชอบที่ได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ	5	4	3	2	1
4	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ค้นหาคำตอบ ค้นหาวิธีการ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและช่วยกันทำ	5	4	3	2	1
5	หนูรู้สึกชอบที่ครูทำการส่งเสริมและพัฒนาหนูอย่างเต็มความสามารถ	5	4	3	2	1
6	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกความรับผิดชอบในการทำงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกของกลุ่มมีการร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน	5	4	3	2	1
7	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการฝึกสติและสมาธิในการทำงาน	5	4	3	2	1
8	หนูชอบทำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเห็น ฟัง ดม ชิม และสัมผัสสิ่งต่างๆ	5	4	3	2	1
9	หนูชอบให้ครูจัดกิจกรรมที่ทำให้หนูได้ไปเห็น ไปสังเกตสรรพสิ่งในธรรมชาติ	5	4	3	2	1
10	หนูชอบเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง	5	4	3	2	1
11	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการฝึกให้เปรียบเทียบ แยกแยะ และเชื่อมโยงความรู้ไปสู่ชีวิตจริง	5	4	3	2	1
12	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้คิด ได้ทำ ได้แสดงออก เพื่อการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ความรู้	5	4	3	2	1
13	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ทำการค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	5	4	3	2	1
14	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ค้นหาข้อมูล จัดข้อมูล และสรุปข้อมูล	5	4	3	2	1
15	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกการยอมรับ ฝึกการทำงานให้สำเร็จ และเกิดความภาคภูมิใจ	5	4	3	2	1
16	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ฝึกการนำทางเลือกไปปฏิบัติและประเมินผล	5	4	3	2	1
17	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีให้ทำการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	5	4	3	2	1
18	หนูชอบเรียนกับครูที่เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการมาสอนพวกหนู	5	4	3	2	1
19	หนูชอบเรียนกับครูที่มีการจัดชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ของหนู	5	4	3	2	1
20	หนูชอบเรียนกับครูที่ปลุกเร้าความสนใจใฝ่รู้ของพวกหนู	5	4	3	2	1
21	หนูชอบที่ครูแสดงความเมตตาต่อพวกหนูอย่างทั่วถึง	5	4	3	2	1
22	หนูชอบที่ครูเปิดโอกาสให้หนูได้แสดงออก	5	4	3	2	1
23	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยกระตุ้นความคิด จินตนาการ และการแสดงออกของหนู	5	4	3	2	1
24	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ	5	4	3	2	1

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
25	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้ตั้งคำถามและอธิบายเชื่อมโยงเหตุผล	5	4	3	2	1
26	หนูชอบบรรยากาศการเรียนที่มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับพวกหนู และระหว่างหนูกับกลุ่มเพื่อนของหนู	5	4	3	2	1
27	หนูชอบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่ใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัย บทเรียนและวิธีการสอนเพื่อให้หนูได้มีความรู้	5	4	3	2	1
28	หนูชอบที่ครูนำแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1
29	หนูชอบที่ครูสอนโดยมีการเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง	5	4	3	2	1
30	หนูชอบที่ครูฝึกฝนมารยาทและการใช้วาจาตามวัฒนธรรมไทย	5	4	3	2	1
31	หนูชอบที่ครูประเมินพัฒนาการของหนูโดยรวมและต่อเนื่อง	5	4	3	2	1
32	หนูชอบที่ครูสังเกตรูปแบบและวิธีการแสดงออกของนักเรียน	5	4	3	2	1

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นตามมุมมองของหนูในประเด็นคำถามต่างๆต่อไปนี้

1. นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบใด

.....

.....

2. เรื่องที่นักเรียนสนใจอยากเรียนมีอะไรบ้าง

.....

.....

3. ในการเรียนนักเรียนอยากได้รับประสบการณ์อะไรบ้าง

.....

.....

4. ครูควรทำอะไรให้กับนักเรียนบ้างจึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดผลจริง

.....

.....

ภาคผนวก จ
ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการตอบสนองต่อผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระหว่างขนาดและสังกัดที่แตกต่างกัน

```
GLM ATTI_SUM BEH_SUM adapnew_sum CON_SUM BY size school
  /METHOD=SSTYPE(3)
  /INTERCEPT=INCLUDE
  /POSTHOC=size school(SCHEFFE T2 T3 GH C)
  /PLOT=PROFILE(size*school)
  /EMMEANS=TABLES(OVERALL)
  /EMMEANS=TABLES(size)
  /EMMEANS=TABLES(school)
  /EMMEANS=TABLES(size*school)
  /PRINT=DESCRIPTIVE ETASQ HOMOGENEITY
  /CRITERIA=ALPHA(.05)
  /DESIGN= size school size*school.
```

General Linear Model

[DataSet1] D:\chula\my thesis\ข้อมูลวิเคราะห์หลังสอบ\123 new.sav

Between-Subjects Factors

		Value Label	N
size	1	เล็ก	145
	2	กลาง	195
	3	ใหญ่	252
school	1	สพฐ	240
	2	สช	165
	3	กทม	187

Descriptive Statistics

	size	school	Mean	Std. Deviation	N
ATTI_SUM	เล็ก	สพฐ	4.0483	.45108	53
		สช	3.8108	.71840	39
		กทม	4.1554	.58437	53
		Total	4.0236	.59318	145
	กลาง	สพฐ	4.1122	.58318	113
		สช	3.5045	.71207	29
		กทม	4.0306	.53534	53
		Total	3.9996	.62499	195

Descriptive Statistics

	size	school	Mean	Std. Deviation	N
ATTI_SUM	ใหญ่	สพฐ	4.1537	.54619	74
		สช	4.2763	.52995	97
		กทม	4.0854	.52779	81
		Total	4.1789	.53818	252
	Total	สพฐ	4.1109	.54425	240
		สช	4.0306	.68313	165
		กทม	4.0897	.54556	187
		Total	4.0818	.58656	592
BEH_SUM	เล็ก	สพฐ	3.7551	.45067	53
		สช	3.5133	.75432	39
		กทม	3.9208	.50953	53
		Total	3.7506	.58580	145
	กลาง	สพฐ	3.9325	.56390	113
		สช	3.4535	.55408	29
		กทม	4.0337	.43792	53
		Total	3.8888	.56076	195
	ใหญ่	สพฐ	4.0197	.45865	74
		สช	3.8938	.57998	97
		กทม	3.8237	.50490	81
		Total	3.9082	.52643	252
	Total	สพฐ	3.9202	.51636	240
		สช	3.7265	.64939	165
		กทม	3.9107	.49344	187
		Total	3.8632	.55563	592

Descriptive Statistics

	size	school	Mean	Std. Deviation	N
adapnew_sum	เล็ก	สพฐ	3.7549	.46666	53
		สช	3.7655	.72150	39
		กทม	4.0090	.62393	53
		Total	3.8506	.60923	145
	กลาง	สพฐ	3.9606	.54268	113
		สช	3.4274	.67784	29
		กทม	3.9226	.55931	53
		Total	3.8710	.59582	195
	ใหญ่	สพฐ	4.0394	.48198	74
		สช	4.0129	.53949	97
		กทม	3.8233	.54841	81
		Total	3.9597	.53264	252
	Total	สพฐ	3.9395	.51692	240
		สช	3.8515	.64683	165
		กทม	3.9041	.57596	187
		Total	3.9038	.57432	592

Descriptive Statistics

	size	school	Mean	Std. Deviation	N
CON_SUM	เล็ก	สพฐ	3.9667	.44788	53
		สช	3.8549	.63121	39
		กทม	4.1195	.54448	53
		Total	3.9925	.54400	145
	กลาง	สพฐ	4.1042	.60701	113
		สช	3.4804	.74151	29
		กทม	4.0418	.47873	53
		Total	3.9945	.63296	195
	ใหญ่	สพฐ	4.1497	.56349	74
		สช	4.2171	.48896	97
		กทม	4.0166	.57254	81
		Total	4.1328	.54356	252
	Total	สพฐ	4.0879	.56379	240
		สช	4.0020	.63778	165
		กทม	4.0529	.53835	187
		Total	4.0529	.57780	592

Box's Test of Equality of Covariance Matrices[a]

Box's M	221.200
F	2.683
df1	80
df2	1.660E5
Sig.	.000

Tests the null hypothesis that the observed covariance matrices of the dependent variables are equal across groups.

a. Design: Intercept + size + school + size * school

Multivariate Tests[c]

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	Partial Eta Squared
Intercept	Pillai's Trace	.983	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
	Wilks' Lambda	.017	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
	Hotelling's Trace	57.074	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
	Roy's Largest Root	57.074	8.276E3[a]	4.000	580.000	.000	.983
size	Pillai's Trace	.060	4.478	8.000	1.162E3	.000	.030
	Wilks' Lambda	.941	4.485[a]	8.000	1.160E3	.000	.030
	Hotelling's Trace	.062	4.492	8.000	1.158E3	.000	.030
	Roy's Largest Root	.045	6.593[b]	4.000	581.000	.000	.043
school	Pillai's Trace	.053	3.971	8.000	1.162E3	.000	.027
	Wilks' Lambda	.947	4.016[a]	8.000	1.160E3	.000	.027
	Hotelling's Trace	.056	4.060	8.000	1.158E3	.000	.027
	Roy's Largest Root	.055	8.005[b]	4.000	581.000	.000	.052
size * school	Pillai's Trace	.098	3.650	16.000	2.332E3	.000	.024
	Wilks' Lambda	.905	3.691	16.000	1.773E3	.000	.025
	Hotelling's Trace	.103	3.711	16.000	2.314E3	.000	.025
	Roy's Largest Root	.068	9.907[b]	4.000	583.000	.000	.064

a. Exact statistic

b. The statistic is an upper bound on F that yields a lower bound on the significance level.

c. Design: Intercept + size + school + size * school

Levene's Test of Equality of Error Variances[a]

	F	df1	df2	Sig.
ATTI_SUM	1.407	8	583	.190
BEH_SUM	2.840	8	583	.004
adapnew_sum	2.134	8	583	.031
CON_SUM	1.870	8	583	.062

Tests the null hypothesis that the error variance of the dependent variable is equal across groups.

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	ATTI_SUM	17.168[a]	8	2.146	6.720	.000	.084
	BEH_SUM	14.550[b]	8	1.819	6.315	.000	.080
	adapnew_sum	12.512[c]	8	1.564	4.998	.000	.064
	CON_SUM	15.382[d]	8	1.923	6.162	.000	.078
Intercept	ATTI_SUM	8091.634	1	8091.634	2.534E4	.000	.978
	BEH_SUM	7293.281	1	7293.281	2.532E4	.000	.977
	adapnew_sum	7451.080	1	7451.080	2.381E4	.000	.976
	CON_SUM	7990.725	1	7990.725	2.561E4	.000	.978
size	ATTI_SUM	8.043	2	4.021	12.593	.000	.041
	BEH_SUM	3.181	2	1.590	5.522	.004	.019
	adapnew_sum	3.467	2	1.733	5.540	.004	.019
	CON_SUM	6.136	2	3.068	9.832	.000	.033
school	ATTI_SUM	5.334	2	2.667	8.353	.000	.028
	BEH_SUM	8.352	2	4.176	14.499	.000	.047
	adapnew_sum	3.241	2	1.620	5.178	.006	.017
	CON_SUM	4.545	2	2.273	7.283	.001	.024
size * school	ATTI_SUM	11.172	4	2.793	8.747	.000	.057
	BEH_SUM	7.260	4	1.815	6.302	.000	.041
	adapnew_sum	9.768	4	2.442	7.804	.000	.051
	CON_SUM	10.938	4	2.735	8.763	.000	.057
Error	ATTI_SUM	186.164	583	.319			
	BEH_SUM	167.908	583	.288			
	adapnew_sum	182.424	583	.313			
	CON_SUM	181.923	583	.312			
Total	ATTI_SUM	10066.739	592				
	BEH_SUM	9017.755	592				
	adapnew_sum	9216.750	592				
	CON_SUM	9921.455	592				

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Total	ATTI_SUM	203.332	591				
	BEH_SUM	182.457	591				
	adapnew_sum	194.937	591				
	CON_SUM	197.305	591				

a. R Squared = .084 (Adjusted R Squared = .072)

b. R Squared = .080 (Adjusted R Squared = .067)

c. R Squared = .064 (Adjusted R Squared = .051)

d. R Squared = .078 (Adjusted R Squared = .065)

Estimated Marginal Means

1. Grand Mean

Dependent Variable	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
ATTI_SUM	4.020	.025	3.970	4.069
BEH_SUM	3.816	.024	3.769	3.863
adapnew_sum	3.857	.025	3.808	3.906
CON_SUM	3.995	.025	3.946	4.044

2. size

Dependent Variable	size	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
ATTI_SUM	เล็ก	4.005	.047	3.912	4.098
	กลาง	3.882	.047	3.790	3.975
	ใหญ่	4.172	.036	4.101	4.242
BEH_SUM	เล็ก	3.730	.045	3.641	3.818
	กลาง	3.807	.045	3.719	3.894
	ใหญ่	3.912	.034	3.846	3.979

2. size

Dependent Variable	size	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
adapnew_sum	เล็ก	3.843	.047	3.751	3.935
	กลาง	3.770	.047	3.679	3.862
	ใหญ่	3.959	.035	3.889	4.028
CON_SUM	เล็ก	3.980	.047	3.888	4.072
	กลาง	3.875	.046	3.784	3.967
	ใหญ่	4.128	.035	4.058	4.197

3. school

Dependent Variable	school	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
ATTI_SUM	สพฐ	4.105	.038	4.030	4.180
	สช	3.864	.050	3.766	3.962
	กทม	4.090	.042	4.008	4.173
BEH_SUM	สพฐ	3.902	.036	3.831	3.974
	สช	3.620	.047	3.527	3.713
	กทม	3.926	.040	3.847	4.005
adapnew_sum	สพฐ	3.918	.038	3.844	3.993
	สช	3.735	.049	3.638	3.832
	กทม	3.918	.042	3.836	4.000
CON_SUM	สพฐ	4.074	.038	3.999	4.148
	สช	3.851	.049	3.754	3.948
	กทม	4.059	.042	3.977	4.141

4. size * school

Dependent Variable	size	school	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ATTI_SUM	เล็ก	สพฐ	4.048	.078	3.896	4.201
		สช	3.811	.090	3.633	3.989
		กทม	4.155	.078	4.003	4.308
	กลาง	สพฐ	4.112	.053	4.008	4.217
		สช	3.505	.105	3.298	3.711
		กทม	4.031	.078	3.878	4.183
	ใหญ่	สพฐ	4.154	.066	4.025	4.283
		สช	4.276	.057	4.164	4.389
		กทม	4.085	.063	3.962	4.209
BEH_SUM	เล็ก	สพฐ	3.755	.074	3.610	3.900
		สช	3.513	.086	3.345	3.682
		กทม	3.921	.074	3.776	4.066
	กลาง	สพฐ	3.933	.050	3.833	4.032
		สช	3.454	.100	3.258	3.649
		กทม	4.034	.074	3.889	4.178
	ใหญ่	สพฐ	4.020	.062	3.897	4.142
		สช	3.894	.054	3.787	4.001
		กทม	3.824	.060	3.707	3.941
adapnew_sum	เล็ก	สพฐ	3.755	.077	3.604	3.906
		สช	3.765	.090	3.590	3.941
		กทม	4.009	.077	3.858	4.160
	กลาง	สพฐ	3.961	.053	3.857	4.064
		สช	3.427	.104	3.223	3.631
		กทม	3.923	.077	3.772	4.073
	ใหญ่	สพฐ	4.039	.065	3.912	4.167
		สช	4.013	.057	3.901	4.124
		กทม	3.823	.062	3.701	3.945

4. size * school

Dependent Variable	size	school	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
CON_SUM	เล็ก	สพฐ	3.967	.077	3.816	4.117
		สช	3.855	.089	3.679	4.031
		กทม	4.119	.077	3.969	4.270
	กลาง	สพฐ	4.104	.053	4.001	4.207
		สช	3.480	.104	3.277	3.684
		กทม	4.042	.077	3.891	4.192
	ใหญ่	สพฐ	4.150	.065	4.022	4.277
		สช	4.217	.057	4.106	4.328
		กทม	4.017	.062	3.895	4.138

Post Hoc Tests

size

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) size	(J) size	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
ATTI_SUM	Scheffe	เล็ก	กลาง	.0240	.06197	.928	-.1281	.1760
			ใหญ่	-.1553*	.05890	.032	-.2999	-.0108
		กลาง	เล็ก	-.0240	.06197	.928	-.1760	.1281
			ใหญ่	-.1793*	.05390	.004	-.3116	-.0470
		ใหญ่	เล็ก	.1553*	.05890	.032	.0108	.2999
			กลาง	.1793*	.05390	.004	.0470	.3116
	Dunnett T3	เล็ก	กลาง	.0240	.06656	.978	-.1358	.1837
			ใหญ่	-.1553*	.05980	.029	-.2990	-.0117
		กลาง	เล็ก	-.0240	.06656	.978	-.1837	.1358
			ใหญ่	-.1793*	.05615	.005	-.3139	-.0447
		ใหญ่	เล็ก	.1553*	.05980	.029	.0117	.2990
			กลาง	.1793*	.05615	.005	.0447	.3139

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) size	(J) size	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
BEH_SUM	Scheffe	เล็ก	กลาง	-.1382	.05885	.064	-.2826	.0063
			ใหญ่	-.1576*	.05594	.019	-.2949	-.0203
		กลาง	เล็ก	.1382	.05885	.064	-.0063	.2826
			ใหญ่	-.0195	.05118	.930	-.1451	.1062
		ใหญ่	เล็ก	.1576*	.05594	.019	.0203	.2949
			กลาง	.0195	.05118	.930	-.1062	.1451
	Dunnett T3	เล็ก	กลาง	-.1382	.06308	.085	-.2896	.0133
			ใหญ่	-.1576*	.05888	.023	-.2990	-.0162
		กลาง	เล็ก	.1382	.06308	.085	-.0133	.2896
			ใหญ่	-.0195	.05208	.975	-.1443	.1054
		ใหญ่	เล็ก	.1576*	.05888	.023	.0162	.2990
			กลาง	.0195	.05208	.975	-.1054	.1443
adapnew_sum	Scheffe	เล็ก	กลาง	-.0203	.06134	.946	-.1709	.1302
			ใหญ่	-.1091	.05831	.175	-.2522	.0340
		กลาง	เล็ก	.0203	.06134	.946	-.1302	.1709
			ใหญ่	-.0887	.05335	.252	-.2197	.0422
		ใหญ่	เล็ก	.1091	.05831	.175	-.0340	.2522
			กลาง	.0887	.05335	.252	-.0422	.2197
	Dunnett T3	เล็ก	กลาง	-.0203	.06618	.986	-.1792	.1385
			ใหญ่	-.1091	.06071	.204	-.2549	.0367
		กลาง	เล็ก	.0203	.06618	.986	-.1385	.1792
			ใหญ่	-.0887	.05428	.278	-.2189	.0414
		ใหญ่	เล็ก	.1091	.06071	.204	-.0367	.2549
			กลาง	.0887	.05428	.278	-.0414	.2189

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) size	(J) size	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
CON_SUM	Scheffe	เล็ก	กลาง	-.0020	.06126	.999	-.1523	.1483
			ใหญ่	-.1404	.05823	.055	-.2833	.0025
		กลาง	เล็ก	.0020	.06126	.999	-.1483	.1523
			ใหญ่	-.1384*	.05328	.035	-.2691	-.0076
		ใหญ่	เล็ก	.1404	.05823	.055	-.0025	.2833
			กลาง	.1384*	.05328	.035	.0076	.2691
	Dunnett T3	เล็ก	กลาง	-.0020	.06400	1.000	-.1556	.1515
			ใหญ่	-.1404*	.05669	.041	-.2765	-.0043
		กลาง	เล็ก	.0020	.06400	1.000	-.1515	.1556
			ใหญ่	-.1384*	.05681	.045	-.2746	-.0021
		ใหญ่	เล็ก	.1404*	.05669	.041	.0043	.2765
			กลาง	.1384*	.05681	.045	.0021	.2746

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .312.

*. The mean difference is significant at the .05 level.

Homogeneous Subsets

ATTI_SUM

	size	N	Subset 1	Subset 2
Scheffe[a]	กลาง	195	3.9996	
	เล็ก	145	4.0236	
	ใหญ่	252		4.1789
	Sig.		.919	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .319.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 187.582.

BEH_SUM

	size	N	Subset 1	Subset 2
Scheffe[a]	เล็ก	145	3.7506	
	กลาง	195		3.8888
	ใหญ่	252		3.9082
	Sig.		1.000	.940

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .288.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 187.582.

adapnew_sum

	size	N	Subset 1
Scheffe[a]	เล็ก	145	3.8506
	กลาง	195	3.8710
	ใหญ่	252	3.9597
	Sig.		.169

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .313.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 187.582.

CON_SUM

	size	N	Subset 1
Scheffe[a]	เล็ก	145	3.9925
	กลาง	195	3.9945
	ใหญ่	252	4.1328
	Sig.		.053

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .312.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 187.582.

school

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) school	(J) school	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
ATTI_SUM	Scheffe	สพฐ	สช	.0803	.05715	.374	-.0600	.2205
			กทม	.0212	.05512	.929	-.1141	.1565
		สช	สพฐ	-.0803	.05715	.374	-.2205	.0600
			กทม	-.0591	.06036	.620	-.2072	.0890
		กทม	สพฐ	-.0212	.05512	.929	-.1565	.1141
			สช	.0591	.06036	.620	-.0890	.2072
	Dunnett T3	สพฐ	สช	.0803	.06374	.504	-.0728	.2333
			กทม	.0212	.05316	.970	-.1063	.1486
		สช	สพฐ	-.0803	.06374	.504	-.2333	.0728
			กทม	-.0591	.06648	.755	-.2186	.1005
		กทม	สพฐ	-.0212	.05316	.970	-.1486	.1063
			สช	.0591	.06648	.755	-.1005	.2186

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) school	(J) school	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
BEH_SUM	Scheffe	สพฐ	สช	.1937*	.05427	.002	.0605	.3269
			กทม	.0095	.05235	.984	-.1190	.1379
		สช	สพฐ	-.1937*	.05427	.002	-.3269	-.0605
			กทม	-.1842*	.05732	.006	-.3249	-.0436
		กทม	สพฐ	-.0095	.05235	.984	-.1379	.1190
			สช	.1842*	.05732	.006	.0436	.3249
	Dunnett T3	สพฐ	สช	.1937*	.06055	.005	.0483	.3391
			กทม	.0095	.04912	.996	-.1083	.1272
		สช	สพฐ	-.1937*	.06055	.005	-.3391	-.0483
			กทม	-.1842*	.06211	.010	-.3333	-.0351
		กทม	สพฐ	-.0095	.04912	.996	-.1272	.1083
			สช	.1842*	.06211	.010	.0351	.3333
adapnew_sum	Scheffe	สพฐ	สช	.0880	.05657	.299	-.0508	.2268
			กทม	.0354	.05456	.810	-.0985	.1693
		สช	สพฐ	-.0880	.05657	.299	-.2268	.0508
			กทม	-.0526	.05975	.679	-.1992	.0941
		กทม	สพฐ	-.0354	.05456	.810	-.1693	.0985
			สช	.0526	.05975	.679	-.0941	.1992
	Dunnett T3	สพฐ	สช	.0880	.06041	.377	-.0570	.2330
			กทม	.0354	.05373	.882	-.0934	.1643
		สช	สพฐ	-.0880	.06041	.377	-.2330	.0570
			กทม	-.0526	.06565	.808	-.2101	.1050
		กทม	สพฐ	-.0354	.05373	.882	-.1643	.0934
			สช	.0526	.06565	.808	-.1050	.2101

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) school	(J) school	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
CON_SUM	Scheffe	สพฐ	สช	.0859	.05649	.316	-.0528	.2245
			กทม	.0350	.05449	.814	-.0987	.1687
		สช	สพฐ	-.0859	.05649	.316	-.2245	.0528
			กทม	-.0509	.05966	.695	-.1973	.0955
		กทม	สพฐ	-.0350	.05449	.814	-.1687	.0987
			สช	.0509	.05966	.695	-.0955	.1973
	Dunnett T3	สพฐ	สช	.0859	.06156	.415	-.0619	.2336
			กทม	.0350	.05361	.885	-.0935	.1635
		สช	สพฐ	-.0859	.06156	.415	-.2336	.0619
			กทม	-.0509	.06336	.807	-.2029	.1012
		กทม	สพฐ	-.0350	.05361	.885	-.1635	.0935
			สช	.0509	.06336	.807	-.1012	.2029

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .312.

*. The mean difference is significant at the .05 level.

Homogeneous Subsets

ATTI_SUM

	school	N	Subset 1
Scheffe[a]	สช	165	4.0306
	กทม	187	4.0897
	สพฐ	240	4.1109
	Sig.		.379

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .319.

ATTI_SUM

	school	N	Subset 1
Scheffe[a]	สช	165	4.0306
	กทม	187	4.0897
	สพฐ	240	4.1109
	Sig.		.379

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .319.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 192.618.

BEH_SUM

	school	N	Subset 1	Subset 2
Scheffe[a]	สช	165	3.7265	
	กทม	187		3.9107
	สพฐ	240		3.9202
	Sig.		1.000	.985

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .288.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 192.618.

adapnew_sum

	school	N	Subset 1
Scheffe[a]	สช	165	3.8515
	กทม	187	3.9041
	สพฐ	240	3.9395
	Sig.		.305

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .313.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 192.618.

CON_SUM

			Subset
	school	N	1
Scheffe[a]	สช	165	4.0020
	กทม	187	4.0529
	สพฐ	240	4.0879
	Sig.		.321

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = .312.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 192.618.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพรพิมล พาราษฎร์ เกิดเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พุทธศักราช 2528 ที่จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษาวิทยาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เกียรตินิยมอันดับสอง) เมื่อปีการศึกษา 2551 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครู คศ.1 ที่โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร